REGD. NO. A. 40 ఒక్కప్రతి 0-2-0 9-9-55 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

సంపుటి 27 ః మేనేజింగుఎడిటర్ : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ః సంచిక 36

నెల్లూరుజిల్లావాసులకు తీరని ఆశాభంగం!

సోమశిల రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చబడలేదు

వరదనిరోధ స్కీముక్రింద నిర్మించి, తర్వాత ఇరిగేషన్‌కు మారుస్తారట

ఈవారంలో ఆంధ్రరాష్ట్రానికి సంబంధించి ద్వితీయ ప్రణాళికవివరాల విషయంలో భారత ప్రభుత్వము, ఆంధ్రమంత్రులు — అధికారులు, అన్నిపార్టీలకుచెందిన ఆంధ్రపార్లమెంటు సభ్యులమధ్యజరిగిన చర్చలలో కొన్ని సత్ఫలితాలు, విజయాలు చేకూరినట్లు తెలుస్తున్నది.

అందులో నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించి, సోమశిల ప్రాజెక్టును వరద నిరోధక స్కీముక్రింద చేర్చుటకు ప్రభుత్వాధిపతులు అంగీకరించారని తెలుస్తున్నది. దీనిపై కట్టే బ్యారేజితర్వాతఇరిగేషన్ సౌకర్యాలకు వినియోగించుకోవచ్చునట. ఇది నెల్లూరు జిల్లావాసులకు తీరని ఆశాభంగాన్ని కల్గించగలదు. కాని దీనికి సంబంధించిన హెడ్ వర్క్సు, ఇరిగేషన్‌వర్క్సు మూడవ ప్రణాళికలోగాని జరుగవనిగూడా తెలు

ఆంధ్రభావతరంగాలు
మా రాజకీయ పరిశీలకుడు

స్తున్నది. అంటే సోమశిల రెండవ ప్రణాళికలో చేర్చబడలేదని ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుగా మూడవ ప్రణాళికలోచేరిస్తే చేర్చబడవచ్చునని అనుకోవచ్చు.

సోమశిల ప్రాజెక్టుకు తోడు, సిద్ధేశ్వరం పరిశీలన ద్వితీయ ప్రణాళిక కాలంలో జరుగుతుందట. వంశధారప్రాజెక్టు ద్వితీయ ప్రణాళికలో చేర్చబడింది. బుడమేరు పని యీ సంవత్సరమే ప్రారంభమౌతుందని, దానికి సంబంధించిన రిజర్వాయరు, కై వర్షను ద్వితీయ ప్రణాళికలో చేర్చబడుతవని తెలుస్తున్నది. తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ, కె. సి. కెనాల్ అభివృద్ధి, రాకపోకల సౌకర్యాలకు రామచంద్రపురంనుండి మద్రాసువరకు బకింగ్‌హాం కెనాలును అభివృద్ధిపరచడం యివిగూడా ద్వితీయ ప్రణాళికలో చేర్చబడినవట.

ఆంధ్రకు సంబంధించిన అభివృద్ధిపనుల విషయంలో అన్నిపార్టీలపార్లమెంటుసభ్యులు సమైక్యంగా కృషిచేసినందుకు వారినభినందించవలసివుంది.

• • •

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన కండప ప్రణాళికమొత్తంలో సగాన్ని సుమారుకోట్లను పైగా తగ్గించివేసింది ప్లానింగు కమిషన్. మన ప్లానింగుమంత్రి శ్రీ కళా వెంకట్రావుగారు ప్రకటించిన దానినిబట్టి, ద్వితీయ ప్రణాళిక క్రింద మనరాష్ట్రంలో సుమారు 120 కోట్లు వ్యయపరచబడగలదు. ఇందులో, ప్రథమ ప్రణాళికలోనే పని జరుగవలసిన నాగార్జున సాగరం మొదటిదశ నిర్మాణంగూడా చేరి వుంటుంది. ఇదిగాక ప్రథమ ప్రణాళికక్రింద అసంపూర్తిగా నిల్చిపోయిన వాటి ఖర్చు

—కొరవ అక్షరు పేజీలో

ఈవారంలో
మన దేశం

★ కంపెనీలబిల్లుపయి కేంద్రంలో ఏర్పడిన ప్రతిష్టంభన నెహ్రూ జోక్యంతో సమసిపోవడం ముదావహం.

★ ఏ. ఐ. సి. సి. రూపొందించిన ప్లానింగ్ లక్ష్యాలు గొప్పవేకాని ఆచరణ సాధ్యమా అనేది ముఖ్యప్రశ్న

★ ప్రస్తుత క్లిష్ట సమయంలో గోవానుగురించి ఏ. ఐ. సి. సి. చేసిన తీర్మానం బాధ్యతాయుతంగా, సముచితంగా వున్నది.

★ నెహ్రూపై జయప్రకాష్ చేసిన నిందారోపణలు ఆధారరహితము, అనుచితమైనవి.

ఈ వారంలో రాజధాని ఢిల్లీ ప్రజల దృష్టిని ఎక్కువగా ఆకర్షించింది కంపెనీల బిల్లువిషయంలో కేంద్రమంత్రివర్గంలో ఏర్పడిన ప్రతిష్టంభన. పార్లమెంటరీకాంగ్రెసుపార్టీలో ఆవిషయమై భేదాభిప్రాయాలు, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశం— అందులో గోవాసత్యాగ్రహంపట్ల కాంగ్రెసువైఖరి, రెండవ పంచవర్షప్రణాళికా లక్ష్యాలు, కాంగ్రెసుసంఘాలు— మంత్రివర్గాలమధ్య పరస్పరసహకారం గురించి రూపొందించిన పథకాలు, యీవారంలోని ముఖ్యమైన రాజకీయ సంఘటనలు.

* * *

కంపెనీల బిల్లు : రాజకీయాలు

కంపెనీల బిల్లు విషయంలో కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి చింతామణి దేశముఖ్ అనుసరిస్తున్న విధానం కాంగ్రెసు పార్టీలో పెద్ద అలజడి కలిగించింది. డైరెక్టర్ల ఎన్నిక విధానం, మేనేజింగ్ ఏజెంట్ల హక్కులు విషయంలో కొందరు పార్లమెంటు సభ్యులు అనేకరకాల బిల్లుకు సవరణలు ప్రతిపాదించడంతో కేంద్రంలో రాజకీయ ప్రతిష్టంభన ఏర్పడి, కంపెనీల బిల్లుకు సారథ్యంవహించడానికి శ్రీ దేశముఖ్ అంగీకరించకపోవడం, తర్వాత ఆయన రాజీనామా యిస్తానని బెదిరించే పరిస్థితులు విపమించడం జరిగింది. ప్రధానమంత్రి నెహ్రూ జోక్యంకలుగజేసుకొని రాజీమార్గాన్ని సూచించినందున ప్రతిష్టంభన తొలగిపోవడం ముదావహమైన విషయం. కాంగ్రెసుపార్టీ ఆర్థిక సమస్యలలో అంతగా గట్టిపట్టుపట్టే సాంప్రదాయంలేదు. ఆర్థికశాస్త్రంలో నిపుణుల సలహాలను పాటిస్తూరావడంవలన ఆర్థిక విధానంలో ఎదుర్కొనవలసిన సమస్యలు చాల అరుదు. మన ఆర్థికమంత్రి ఇటు రాజకీయ నేత, అటు ప్రభుత్వాధిపతి కావడం వల్ల కాంగ్రెసు పక్షసభ్యులవ్యతిరేకతను ఎదుర్కోవడానికి సమయానుకూలంగా వ్యవహరించి పని గడుపుకునే దిట్ట. క్లిష్టతరమైన మన ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్వహించడానికి చింతామణిదేశముఖ్ ఎంతో అర్హుడుకూడా. కేంద్రంలో ప్రతిష్టంభనకు దారితీయకుండా సర్దుకొని రాజీమార్గాన్ని అనుసరించినందుకు వారినభినందించవలసియుంది.

* * *

విజ్ఞతతో గూడిన కాంగ్రెస్ తీర్మానం

ప్లానింగ్ లక్ష్యాలు

పోటీ పాటినేముందే, గుర్రాలెక్కపెట్టడం మంచిదికాదని ఒకసామెత. మన ప్లానింగ్ సిద్ధాంతంకూడా ఆదేధోరణిలో నడుస్తుండడం విచారకరం. దేశీయ ఆర్థిక విధానంలో స్పెక్యులేటివ్ ఆలోచనలూ ధోరణులూ కానరావడం ప్రమాదంకూడాను. ఇటీవలదాకా రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రధమ లక్ష్యం ఎక్కువగా వుద్యోగవసతికల్పించడంగాను, ఆర్థికాభివృద్ధి చరమలక్ష్యంగా వుండినది. సోషలిస్టు తరహా సమాజనిర్మాణం అనేదే యిప్పుడు ప్లానింగ్ లక్ష్యమంటున్నారు. అదృష్టాశ రెండవ ప్లానువ్యయం అంచనా 5600 నుండి 4300 కోట్ల రూపాయలవరకు తగ్గించివేయబడడం గమనిస్తే ఆర్థికవనరులసృష్టిలేకుండా ప్రణాళికవ్యయాన్ని పెంచివేయాలనే ప్లానింగ్ సిద్ధాంతంలో మార్పు వచ్చినట్లున్నది. అందువల్లనే రాష్ట్రాల ప్రణాళికలను విపరీతంగా కోతకోయడం జరుగుతున్నది. ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్లాను రు. 750 కోట్లనుండి రు. 260 కోట్లకు తగ్గించబడడం గమనార్హం. ప్లానింగ్ లక్ష్యలనుగురించి గుల్జారిలాల్ నందా తయారు చేసిన నోట్‌ను ఏ. ఐ. సి. సి. యధాతథంగా ఆమోదించింది. సోషలిస్టు సమాజ ఆశయాన్ని చేరేందుకు అనుగుణ్యంగా, కీలక పరిశ్రమలు, ఖనిజాలు, రవాణా, ఆర్థికసంస్థలు, విదేశీ వ్యాపారంలో ప్రభుత్వ యాజమాన్యాన్ని పెంపొందించాలని; నిరుద్యోగసమస్యా పరిష్కారం నిమిత్తం జీవితావసర వస్తూత్పత్తిని సహకారసంస్థల ద్వారాను, వ్యక్తుల ప్రయత్నంద్వారా కుటీరపరిశ్రమలచే సాగించాలని అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘం ఢిల్లీ సమావేశం ఆదేశించడం ముదావహమేగాని ప్రణాళికావ్యయం రు. 4300 కోట్లను సేకరించడం ఎలాగో వివరించలేకపోయింది. దుబారావ్యయంపై అదనపు పన్నులను విధించడంద్వారా ప్రణాళికవ్యయం సమకూర్చాలని భావించినా, ఆశించిన మొత్తాలు లభించడం దుస్సాధ్యం. వ్యక్తుల ఆదాయాలు సిరిసంపదలలో తారతమ్యాలుకూడా వీలైనంతగా తగ్గించివేయాలని ప్రణాళికా నేత్తలు ఆలోచిస్తున్నా, భూసంస్కరణలద్వారా ఆదాయ సిరిసంపదలలో తారతమ్యాలను తగ్గించుటకు పరోక్షంగా కొంత ప్రయత్నం జరిగినా ఆశించినంతగా జరుగలేదు. కాంగ్రెసు నాయకుల ఆశయాలేమో గణనీయమైనవేకాని, ఆచరణలో అవి ఎంతవరకు అమలు జరుగగలవో చెప్పడం సాధ్యంకాదు.

* * *

కాంగ్రెసు సంఘాల మంత్రివర్గాల మధ్య సహకారం

మన దేశంలో వివిధ రాష్ట్రాల్లో ప్రదేశ్‌కాంగ్రెసుసంఘాల, మంత్రివర్గాలమధ్య సామరస్యాన్ని, సహకారాన్ని పెంపొందచేసేందుకుఢిల్లీ ఏ.ఐ.సి.సి రూపొందించినపథకం సముచితంగాను, ఆచరణయోగ్యంగానువుంది. ఒకేరాజకీయపార్టీలో ఆర్గనైజేషనల్ భాగము, శాసనసభా పక్షాలమధ్య వైమనస్యాలు తరతరాలుగా శోచనీయమైన విషయమేగాని కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో వైరుధ్యాలు తప్పడంలేదు. కాంగ్రెసుపార్టీ మంత్రివర్గాలమధ్య ఐక్యత, పరస్పర సహకారంకోసం ఏ. ఐ. సి. సి. చేసిన సూచనలు ఉభయవర్గాలకు ఆమోదయోగ్యమైనవే. అవసరమైనపుడల్లా తరచుగా ముఖ్యమంత్రి, ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడూ, కనీసం మూడు నెలలకొకసారైనా మంత్రులు ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కార్యవర్గం సమావేశాలు జరిపి పరస్పరం చర్చలుజరిపి ఒకరిఅభిప్రాయాలను మరొకరు తెలుసుకోవడం; శాసన సభా కాంగ్రెసుపార్టీ కార్యవర్గంలో ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు ఎక్స్‌అఫిషియో సభ్యుడుగాను, అట్లనే ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కార్యవర్గంలో ముఖ్యమంత్రి వుండటం; ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధికారవర్గం - మంత్రులసమిష్టి సమావేశాలను ముఖ్యమంత్రి తరుచుగా పిలవడం; వారిని శాసన సభా పార్టీసమావేశాలకు ఆహ్వానించడం, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అభిప్రాయసేకరణకు ప్రభుత్వ బిల్లులను ప్రదేశ్ కాంగ్రెసుకు ముఖ్యమంత్రి పంపడం; మంత్రులు పర్యటనకు వెళ్లేప్రాంతాలలో, స్థానిక కాంగ్రెసు కమిటీలకు ముందుగా తెలియజేసి, స్థానిక కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను కలిసికొని వారితో స్థానిక సమస్యలనుచర్చించడం; వారుతెలిపే బాధలన్నీ వెంటనేవిచారించడం- మొదలగు సూచనలు, కాంగ్రెసుసంఘాల-మంత్రివర్గాల మధ్యసాన్నిహిత్యాన్ని, సామరస్యాన్ని, పరస్పర స్నేహసహకారాలను పెంపొందజేయుటకు తోడ్పడి, నిత్యనైమిత్తిక పరిపాలన ఒడుదుడుకులేకుండా సాగడానికి దోహదం కలుగజేస్తాయనుటలో ఏమాత్రం సందేహంలేదు.

* * *

కాంగ్రెసు : గోవాసత్యాగ్రహం

గోవావిమోచనకు సమష్టి లేక వ్యక్తి సత్యాగ్రహం చేయడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ ఢిల్లీ ఏ. ఐ. సి. సి. చేసిన తీర్మానం సముచితమని చెప్పవలసినదే. ఈక్లిష్ట సమయంలో, ఆ తీర్మానం గోవా విమోచనోద్యమాభివృద్ధికి కొంతఅంతరాయం కలిగించినట్లుపించినా, భవిష్యత్ కాలంలో విజ్ఞతాయుతమైనదని చెప్పకతప్పదు. కాంగ్రెసుకు సంబంధించినంతవరకు అంతకన్నా అనుసరణీయచర్య లేకలేదనే చెప్పవలసియున్నది. ఏ.ఐ.సి.సి. తీర్మానం యితర రాజకీయ పార్టీలయొక్క తీవ్ర వ్యతిరేకతకు గురికావచ్చు. గోవాసమస్యలో యితరపార్టీలతో సమాధానపడడంసాధ్యంకాదు. గోవా సత్యాగ్రహం విషయంలో కాంగ్రెసు విధానం మొదట స్పష్టంగా లేకపోవడంవలన, పట్టీపట్టకుండా సానుభూతి పూర్వకమైన కాలక్షేపం వహించినందువలనే కాంగ్రెసు వాదులలో గందరగోళం వ్యాపించింది.

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

దొరగా మారిన దొంగ అరెస్టు!

ఆంధ్ర,హైదరాబాద్‌రాష్ట్రాలలోని అనేక దొంగతనాలతో సంబంధంగలిగి, కనీసం 24 సార్లు జైలు శిక్ష అనుభవించి, 12 ఏండ్ల క్రితం ఖైదీగా రైలులో వెళుతూ గోదావరిలో దూకి చనిపోయాడని తీర్మానింపబడ్డ సీతారామయ్య అనే గజదొంగ, రాజమండ్రి జైల్లో స్నేహితురాలైన వార్డర్ మంగమ్మతో, హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలోని సుజాతనగర్ గ్రామంలో పంచాయితీ బోర్డు సభ్యుడై, భద్రయ్య, లక్ష్మమ్మ మారు పేర్లతో వ్యవహరిస్తుండగా గత వారంలో అరెస్టుచేయబడ్డారు. ఎన్నో దొంగతనాలకు సంబంధించిన నగ నట్రా పోలీసు పట్టుబడింపలు.

కామినియా నూనె

[రిజిష్టర్డు]

చాలకాలంగా మీకు ప్రియమయినది

వెంట్రుకలు రాలుటను ఆపి బాగుగ పెంచును.
వెంట్రుకల మొదళ్ల మీద పనిజేసి వానిని ఆరోగ్యవంతముగా – నల్లగా ఉండును.
మెదడుకు చల్లగా నుండి సేదదీర్చును.

★ ★ ★

రెండు అణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన శాంపిలు పంపబడును.

ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL Co.,
285, Jumma Masjid - P. O. Box 2082, BOMBAY-2
Sole Agents for Andhra State:- M/s Vijaya Agencies,
P. B. No. 109, VIJAYAWADA-1.

లఘు విమర్శలు

★ శాంతియుతంగా గోవా పరిష్కారం జరుగదు
★ కోర్టుతీర్పు సిలోన్ భారతీయులకు లాభకారి
★ కాశ్మీరు సమస్య: క్రొత్త ప్రభుత్వ పాతధోరణి
★ ముందుబయటపడ్డఫజులాలీకమిషన్ నివేదిక
★ చిన్నపరిశ్రమలు: పెట్టుబడిదార్ల అపోహలు

భారత దేశంలో పోర్చుగీసు స్థావరాలు అసలు పోర్చుగల్ దేశానికి చెందిన భాగాలని, పోర్చుగల్ వాటిని వదలుకోవడం అసంభవమని గోవా గవర్నర్ జనరల్ పాల్ బెనార్డ్ మొన్న చేసిన ప్రసంగాన్ని పరిశీలిస్తే శాంతియుత పరిష్కారానికి పోర్చుగల్ విముఖత ప్రదర్శిస్తున్నదని విశదమౌతున్నది. గోవా సమస్యను శాంతియుతంగా పరిష్కరిస్తామని భారత ప్రభుత్వం ఎంతగానో ప్రయత్నించినా పోర్చుగీసు బుద్ధిహీనులు బిర్రబిగిసికూర్చుంటున్నారు కాబట్టి వారికి జ్ఞానోదయం కలిగే మార్గాలను భారత ప్రభుత్వం వెతకవలసియుంది.

◆ ◆ ◆

పౌరసత్వం దరఖాస్తులను డిప్యూటీ కమిషనర్లు త్రోసివేస్తే, అప్పీలు చేసుకొనే హక్కు సింహళ భారతీయులకు కలదని సిలోన్ సుప్రీంకోర్టు యిచ్చిన రూలింగు అభినందించదగినది. ఢిల్లీ ఒడంబడిక అనంతరం (1954 జనవరినుండి) సింహళ భారతీయులు పెట్టుకున్న దరఖాస్తులలో మూడు వేలకు ఒకటిచొప్పున అంగీకరించడం, టెక్నికల్, ప్రొసీజర్ పొరపాట్లపేరుతో వేలకొలది దరఖాస్తులను త్రోసివేయడంజూస్తే సింహళ ప్రభుత్వం సామరస్య పద్ధతిన సింహళ భారతీయుల పౌరసత్వ సమస్యను పరిష్కరించటానికి లేదని స్పష్టమైంది. త్వరలో ఇండియా-సిలోన్ ప్రధానమంత్రులు సమావేశమై ఢిల్లీ ఒడంబడికను అమలు జేయుటకు పూనుకోవడం అత్యవసరం. సుప్రీంకోర్టురూలింగు సింహళ భారతీయులకు కొంతకు కొంత రక్షణ చేకూర్చ గలదనుటలో ఎట్టి సందేహం లేదు.

◆ ◆ ◆

కాశ్మీరు సమస్యపై పాకిస్తాన్ సమావేశాన్ని ఏర్పాటుజేసి, భవిష్యత్ కార్యక్రమం రూపొందించాలనే ప్రతిపాదనచూడగా, పాకిస్తాన్ కొత్త ప్రధానికూడ పాత ప్రధానుల ధోరణినే వ్యక్త పరుస్తున్నారనేది నిస్సందేహం. కొత్తప్రభుత్వ కార్యక్రమంలో కాశ్మీరు సమస్య ప్రధానాంశంగా వుండడంజూస్తే, కాశ్మీరుసమస్య వికృతరూపం ధరించగలదేమో ననిపిస్తున్నది. పంజాబు (పాకిస్తాన్) లోని క్రిస్టియన్ జమీందారీలీగు, తదితర సంఘాలవారు ఇండియాపాలిత కాశ్మీరుభూభాగంలో సత్యాగ్రహ వుద్యమాన్ని ప్రారంభించ దలచడం ఇండియాపట్ల పాకిస్తాన్ దురాక్రమణ చర్యగా భావించాల్సియుంటుంది, ఇండియా ప్రభుత్వం ప్రమత్తతో మెలగకపోతే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితిని ఎదుర్కొవలసియుంటుంది.

◆ ◆ ◆

రాష్ట్రాల పునర్విభజనసంఘం (ఫజల్ ఆలీకమిషన్) సిఫార్సులను ఇండియాప్రభుత్వం యధాతధంగా ఆమోదించి అమలుచేయగలదని, వాటిని అందరు సంకోచించకుండా అంగీకరించాలని రాష్ట్రముఖ్యమంత్రులకు ప్రధాని నెహ్రూ లేఖలువ్రాయడం, ఎ. ఐ. సి. సి. సమావేశానికి ఢిల్లీలో చేరిన కాంగ్రెసు నాయకులకు హైకమాండు దానిని పార్టీ విధానంగా భావించాలని ఆదేశాలివ్వడంజూస్తే, ఫజల్ ఆలీకమిషన్ సిఫార్సులు కాంగ్రెసు అధిష్ఠాన వర్గం వారికి ముందుగా తెలుసునన్నమాటేగా? కమిషన్ రిపోర్టు యీ నెలాఖరుకుగాని కేంద్ర ప్రభుత్వాని కందదు. కమిషన్ సిఫార్సు లేమిటో తమకు తెలియదని పండిట్ పంత్ చెప్పినా వారి మాటలను ఎవ్వరూ విశ్వసించలేకున్నారు. వీటన్నిటినిబట్టి చూడగా, ఫజల్ ఆలీకమిషన్ సిఫారసులు దేశంలో దుమారాన్ని లేవదీయగలవేమో ననిపిస్తున్నది.

◆ ◆ ◆

కోసీ బ్రహ్మపుత్రానదుల వరదలభీభత్సం సమ్మట ఆంధ్రలో గోదావరి వరదలు, ఒరిస్సాలో మహానదిపొంగి 30 లక్షలమంది నివసించే 6 వేల చదరపు మైళ్ల ప్రాంతమంతా జలమయంకావడం, అటు భోపాల్లో వరదల భీభత్సంవల్ల, దేశంలోఅపారమైన ఆస్థుల పంటల నష్టం, కొన్నిచోట్ల జననష్టం సంభవించడం విచారకరమైన విషయం. వరదల విపత్తునుండి ప్రజలను రక్షించే మార్గం ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసివుంటుంది. వరదల నిరోధక పథకాలను అమలు జరపవలసి యుంటుంది. కాని అందుకు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ప్లానింగ్ కమిషన్ ప్రత్యేకించిన మొత్తం రు. 150 కోట్లు ఏమూలకు చాలదు. ఎక్కువ మొత్తాలను కేటాయించవలసివుంది. ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులుగూడ యీవరదల ప్రమాదాన్నిగురించి తీవ్రంగా ఆలోచించవలెను.

◆ ◆ ◆

ప్రజల నిత్య జీవితావసర వస్తూత్పత్తిని గ్రామీణ కుటీర పరిశ్రమలద్వారా సాగించాలని ఢిల్లీ ఏ. ఐ. సి. సి. కి వి. యల్. మెహతాబృందం సమర్పించిన పథకం కాంగ్రెసు ఆమోదాన్ని పొందడం ముదావహం. చిన్న పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడం సింహాన్ని గొర్రెపిల్లను ఒకేగాట కట్టివేయడంగా పరిశ్రమాధిపతులు పెట్టుబడిదారులు భావించడం పొరబాటు. భారీపరిశ్రమల మొత్తం పెట్టుబడి మన జాతీయాదాయంలో నూటికి 6 వంతులుకాగా, గ్రామాలలోని కుటీరపరిశ్రమలే దేశ ఆర్థిక జీవనంలో యిప్పటికీ ప్రధానపాత్ర వహిస్తున్న విషయం మరువరాదు. సహకారపద్ధతిన చిన్న పరిశ్రమలను నెలకొల్పడమే నిరుద్యోగ పరిష్కారానికి చక్కటిమార్గం. చిన్న పరిశ్రమలప్రోత్సాహం దేశ పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఆటంకం అని, సోషలిస్టు విధానానికి విరుద్ధమని భావించడం కేవలం దురభిప్రాయమే. యుగోస్లావియాలో అనుసరించబడుతున్న సోషలిస్టువిధానాన్ని పరిశీలిస్తే, కీలకపరిశ్రమలతో సమానంగా చిన్న పరిశ్రమలుకూడా ప్రధానపాత్ర వహిస్తున్నవి. ఆలాంటప్పుడు చిన్నపరిశ్రమల విషయంలో పెట్టుబడిదారుల సిద్ధాంతరాద్ధాంతాలు కేవలం అపోహలతో కూడినవే!

◆ ◆ ◆

కంపెనీల బిల్లుపై జరిగిన చర్చలకు సమాధానమిస్తూ, పన్నుల ఎగవేత యింగ్లండులో వ్యక్తిగత చట్టబద్ధమైన హక్కు అని, పన్నుల ఎగవేతను నిర్వచించడం కష్టమని ఆర్థికమంత్రి చెప్పడం వింతగావుంది. ఈ మాటలు ఆర్థికమంత్రి నోటినుండి రావడం, పన్నులు ఎగవేసేవారిని పరోక్షంగా ప్రోత్సహించడమే యౌతుంది. బాధ్యతగల పెద్దలు యీ విధంగా మాట్లాడడం సముచితంకాదు.

ప్రేక్షకుల అభిప్రాయాలు

కన్యాశుల్కం

1

వినోదావారు, గురజాడవారి భావాలు కాని, నాటకంలో సృష్టించిన ఔచిత్యాన్ని గాని తెరమీద సహజంగా చిత్రించుటలో కృతకృత్యులు కాలేకపోయారు. పైపెచ్చు తమ సహజ సినిమాధోరణిలోపోయి నాటక మూలానికే కొన్నిమార్పులు చేయడంద్వారా తీరని అన్యాయంచేశారు.

నాటక ప్రదర్శనకన్నా చలనచిత్రంలో నాటక విశిష్టతను ప్రతిబింబింప చేయుటానికి ఎక్కువ అవకాశముంది. రెండు గ్రామాల మధ్య నడిచిన యీ కథలో, పల్లెటూరి వాతావరణాన్ని సహజంగా చిత్రించడానికి ఎంతో అవకాశముంది. కాని వినోదావారు యీ విషయంలో అంతశ్రద్ధ చూపలేదు. తర్వాత, వినోదావారు చిత్రంలో సౌజన్యరావు యింట్లో మధురవాణిచేత గిరీశానికి, బుచ్చమ్మకు వివాహం చేయించమని చెప్పించి, చిత్రం కాశ్యాసీమకు సరిపడాలనే అభిప్రాయంతో నేమో, చివరన వారిరువురికి వితంతు వివాహం జరిపించటం, లుబ్ధావధాన్లకు బుద్ధివచ్చి తన ఆస్తిలో సగం మహేశానికి, సగం వితంతువు

—కొరవ 6 వ పేజీలో

గోవా సత్యాగ్రహానికి సినిమా నటులు

జాతీయ సమస్యల విషయంలో సినిమానటులుగూడా ఏమాత్రమూ తీసిపోవడంలేదు. క్షామాలకు, వరదలకు గురియైనవారి సహాయార్థం వారు కష్టపడి విరాళాలు సేకరించి ఆదుకున్నారు. ఈనాడు గోవా సత్యాగ్రహంలో పాల్గొనుటకు సన్నద్ధులౌతున్నారు. సత్యాగ్రహ నిర్వాహకులు బొంబయి నటులతో ఒక కమిటీ నిర్మాణమై, నటిప్రదీప్కుమార్ నాయకత్వాన ఒక దళం బయలుదేరబోతున్నది ఇదియెంతో ప్రశంసనీయం.

ఈ వారములోనే విడుదల

★ ★ ★ ★

ప్రత్యేకముగ అభినందించదగ్గ ఫలితములను చూపి
యీ మండల రైతుల అభిమానమును చూరగొన్న, మా

నాగలి 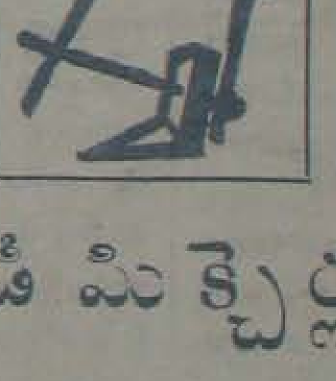 మార్కు

ప్యాడీ మిక్చర్లను

యీ వారములోనే యీ క్రింద వుదహరించిన
డిపోలలో విడుదల చేశాము

1. అల్లూరు 2. అలగానిపాడు 3. ఊటుకూరు
4. విడవలూరు 5. కొడవలూరు 6. కోవూరు
7. ముదివర్తి 8. నెల్లూరు 9. కొత్తూరు
10. కోట

గత సంవత్సరంవలెనే యీ జిల్లాలో ఏకైకసంస్థయైన
దీనిని రైతుసోదరులు ఆదరించి, ప్రోత్సహించప్రార్థన

ఆంధ్ర బోన్‌మీల్ ఫెర్టిలైజర్ కంపెనీ

4/81, స్టోన్‌హౌసుపేట (సిద్ధవరంవారి మిసనుకు పాయ్యేరోడ్డు)

నెల్లూరు

టెలిఫోన్ :: 67

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	6-8-0
అర్ధ సంవత్సరం చందా	3-8-0
విడిప్రతి	0-2-0

జమీన్ రైతు

9—9—1955 :: శుక్రవారం

శ్రీ మన్మథ, అధిక భాద్రపద బహుళ అష్టమి

ఆశాభంగం!

నెల్లూరుజిల్లా రైతాంగానికి తీరని ఆశాభంగంకలిగింది. ఎన్నోసంవత్సరాలుగా ఆందోళన జరుగుతున్న, పెన్న దక్షిణ ప్రాంతానికి, ప్రస్తుతడెల్టాకు ప్రాణప్రదమైన సోమశిలప్రాజెక్టు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చబడలేదనే వార్త నెల్లూరు మండలీయులకు పిడుగులాంటిదే కాగలదు.

వరద నిరోధ స్కీము క్రింద చేర్చబడినా, అది అంత సంతోషించతగిందిగాదు. అయితే ఏమీలేనిదానికంటే, వరదనిరోధంక్రిందైనా పని ప్రారంభమైతే, కొంత విలంబన జరిగినా, తర్వాతైనా దానిని ఇర్రిగేషన్ సౌకర్యాలకు అభివృద్ధిపరచుకో వచ్చుననేది కొంత మేలుగా భావించవచ్చు.

కాని ప్రస్తుతం పెన్నక్రిందవుండు డెల్టాకే పారుదల నమ్మతగిందిగాలేక, సకాలానికిపైర్లు పెట్టే అవకాశంలేక, డెల్టాయే దెబ్బతిని పోయ్యే ప్రమాదకర పరిస్థితిలో; దాదాపు ఏడెనిమిదేళ్లుగా దుర్భర క్షామానికి గురియౌతూ సోమశిల మూలంగాతప్ప మరేవిధంగానూ పారుదలవసతి పొందలేని పెన్న దక్షిణ తాలూకాల దైన్యస్థితిలో తీవ్రంగా ఆందోళన జరిపినా రెండవ ప్రణాళికలో చేర్చబడుటకు నోచుకోని సోమశిలప్రాజెక్టు; ప్రజలకు ప్రతిఏడు విశేషనష్టాన్ని చేకూర్చుతున్న గోదావరి వగైరా అవసర వరదనిరోధకస్కీములుపోను, అందులో యిదీ చేర్చబడుతుందంటే నమ్మకం కలుగడంలేదు.

ఈ సోమశిలప్రాజెక్టు ఇర్రిగేషన్ స్కీముగా రూపొందబోయేది మూడవ ప్రణాళికలో నన్నమాట. అంటే పది సంవత్సరాల అనంతరంగాని దాని ఫలితాన్ని మనం పొందలేమని అర్థం. ఇది ఎంతైనా శోచనీయమైన విషయం.

అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన ఆంధ్ర పార్లమెంటు సభ్యులు ఆందోళనచేశారు. ప్రత్యేకంగా రంగాగారి కృషికూడా అందులో వున్నది. దానికి వారందరికీ ధన్యవాదములు అర్పించవలసిందే. కాని వరద నిరోధక స్కీముగా సోమశిలను చేర్చడం నెల్లూరు జిల్లా రైతాంగానికి ఏమాత్రం సంతోషదాయకంగాదు; ఇర్రిగేషన్ ప్రాజెక్టుగా రెండవ ప్రణాళికలో చేర్చబడుతుందని ఎంతోఆశతో నిరీక్షిస్తుండిన యీ మండలీయులకు విచారకారణంగావుంటుంది.

ఈ విషయం దాటిపోయింది. ఇక రెండవ ప్రణాళికలో ఇర్రిగేషన్ ప్రాజెక్టుగా సోమశిల చేర్చబడే అవకాశం వుంటుందని మేమనుకోము. అందువల్ల వరద నిరోధక స్కీముక్రిందనైనా ప్రథమావకాశంగా చేర్చబడుటకు, దానిని సత్వరం ఇర్రిగేషన్ కు అభివృద్ధిచేయుటకు మనం తీవ్రంగా అంతో కృషచేయవలసివున్నది.

ఇనమడుగు చేనేత సహకారసంఘ ప్రారంభోత్సవం

ఇందు అధ్యక్షుడు శ్రీ దశరథరామిరెడ్డి, డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు, రాఘవయ్య, లక్ష్మయ్య, సంఘడైరెక్టర్లు, రాధాకృష్ణారెడ్డి, జానకిరామరెడ్డి, శివారెడ్డి మున్నగువారు కలరు.

ఇనమడుగు చేనేత సహకార సంఘ ప్రారంభోత్సవం

శ్రీ రేబాల దశయ్య, డిప్టీరిజిస్ట్రారు, రాఘవయ్య, లక్ష్మయ్యగారల ఉపన్యాస వేదిక

4—9—55 తేది ఆదివారం సా. కోవూరు తాలూకా ఇనమడుగు గ్రామంలో చేనేతసహకార సంఘ ప్రారంభోత్సవం విజయవంతంగా జరిగింది.

పతాకోత్సవం

జాతీయపతాకోత్సవం వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారిచే జరుపబడెను. పతాకాలు పూర్వకాలంనుండి వ్యక్తుల - రాజ్యాల ప్రాధాన్యతనుబట్టి ప్రదర్శింపబడుచుండేవని, అన్ని రాజ్యాలకు అన్నివిధాలపతాకాలుండి, వారు వారు వాటిని రక్షించుకొంటున్నారనీ, మనం యీ జాతీయపతాకంక్రింద స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించుకొని రక్షించుకొంటున్నామని దాని ప్రధాన్యాన్ని గూర్చి రాఘవయ్యగారు క్లుప్తంగా వుపన్యసించిరి.

తర్వాత శ్రీ రేబాల దశరథరామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభజరిగెను. రెడ్డిగారు సహకార పరపతిసంఘ ప్రారంభోత్సవాన్ని చేస్తూ, వీటి ప్రయోజనాలు, అవసరాలనుగూర్చి ముచ్చటిస్తూ యీ సంఘాన్ని చక్కగా వుపయోగించుకొని ప్రయోజనాన్నిపొందాలని ఆశీర్వదించిరి.

డిప్టీరిజిస్ట్రారు శ్రీ కె. వి. సుబ్బరావుగారు ముచ్చటిస్తూ, లెక్కా పక్కా చక్కగా వుంచుకొని, అవినీతిని పారద్రోలి, నిజాయితీగా ప్రవర్తించి, 72 సంఘాల్లో ప్రాధాన్యత వహించమని సలహాయిస్తూ ఆశీర్వదించిరి.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు వుపన్యసిస్తూ చేనేతప్రాధాన్యాన్ని వివరిస్తూ, కేంద్ర ప్రభుత్వం మిల్లులపోటీనుండి చేనేతపరిశ్రమను రక్షించాలంటే రాజగోపాలాచారిగారి సూచన ప్రకారం చీరలు, ధోవతులు చేనేతకు ప్రత్యేకించవలసి వుంటుందని చెప్పవలెనని ముచ్చటించిరి.

రామానాయుడు మాట్లాడుతూ చేనేత కార్మికులు తాము నేసేగుడ్డను తాముగట్టడం లేదనీ, స్వదేశప్రజలకు అవసరమైన గుడ్డలను గాక, యే సులభయోగ్యం, దక్షిణాఫ్రికాలో అక్క పరమైనగుడ్డను తయారుచేస్తున్నందున వ్యాపారం యెగుడుదిగుడుకు ఆస్కారమై దెబ్బతింటున్నదనీ, స్థానికప్రజల అభిరుచి, అవసరాలకు తగ్గించి వస్త్రాల వుత్పత్తి చేస్తే చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధిపొందగలదనిరి.

వేమూరు లక్ష్మయ్యగారు చేనేతనుగూర్చి గాక రాజాజీయో పార్లమెంటు మున్నగు ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసును బలపరచవలెనని చెప్పిరి.

తుమ్మలచర్ల రంగయ్యగారు వుద్రేకపూర్వకంగా మాట్లాడుతూ చీరలు, ధోవతులు చేనేత పరిశ్రమకు ప్రత్యేకించవలెననీ, ప్రభుత్వం సహాయం చేయడంలేదనీ, మంత్రులు మిల్లుఓనర్లకు గులాములై పోతున్నారనీ, కమ్యూనిష్టు వాఙ్మయ సారస్వత లూతుపంచాంగాన్నిగూడ విప్పిరి. తాపెవరో మరచిపోయి తర్వాత యీ సంఘంలోని కార్మికులు మాస్టరు పీవర్సు చేతిలోకి పోవలదని హెచ్చరించిరి.

తర్వాత అధ్యక్షులు తమ వుపసంహారోపన్యాసంలో సహకార పరపతివుద్యమం రాజకీయాలకు అతీతంగా వుండాలని లక్ష్మయ్య యొక్షెన్ ప్రచారాన్ని, రామానాయుడి దేశాభిమాన ప్రబోధాన్ని విలుప్తపరుస్తూ, మృదుమధురగోరటిలో యెవరికీ నొప్పిదగల కుండా మెత్తగా మాట్లాడి సభనువిరమించిరి.

ఆ జరిగిన చిన్న టీపార్టీ, బాంగిరి. కాఫీలతోగాక యినమడుగు ప్రాశస్త్యాన్ని గవకరచేటట్లు, కొబ్బెర, బెంకాయనీళ్లు ఇత్యాది వుపాయవాలతో ఆతిథ్యం యిస్తే బాగుండేది.

ఫోటోగ్రాఫులో ఆ కార్యక్రమానికి సంబంధించనివారు మారుటచే రాధాకృష్ణారెడ్డి శంకిపారుగారుగూడ వెనక బంతిలో నిలుచుకోవలసి వచ్చింది,

నేటి కార్యక్రమం విజయవంతంగా, సభ ప్రదంగా పరిసమాప్తమైంది.

—మా. ప్ర. వి.

సభికులకు ఆశీస్సులు

రమ్మన్నయంత "అగ్గాం రడి!" యనివచ్చె
పరమసాత్త్వికుడు రేబాలరెడ్డి
అనుభవజ్ఞుడు పెద్ద యంతరం గలవాడు
డిప్యూటీ (D. R.) మంచివాడితడుగాక
అందరేనివరెయ్య అన్నింట లక్ష్మయ్య
కాంగ్రెసు మేధావి కార్యదక్ష
మానాదులకు పెన్నిధానమ్ము వెన్నెల
కంటి రాఘవ నియోగార్యుడితడు
సంపాదకుడు, సవ్యసాచి, రామానాయు
డతి నిరంకుశుడు, మేధావి గూడ
ఏ దాపరికము లేనివాడు సన్నపురెడ్డి
'బీకాము' (B. Com) పుణ్యాను జోడితుడు
ఉత్సాహవంతుడౌ యువకుండు పులిపిల్ల
రాధాకృష్ణారెడ్డి నేర్పరి గుణుండు
పరవాని మా గ్రామపంచాయతీ పెద్ద
జానకిరాంరెడ్డి చతురయుతుడు
సభకు రాలేదేమి? చతురుడు వేమారెడ్డి
బలరామిరెడ్డిని బాయితగదు
ఇంక నిచట యెందరెందరో వచ్చియే
యున్నవారు, కీర్తి గన్నవారు
కాస్త వీరినెల్ల కాపాడి రక్షించు
వందనాలు! బుజ్జినాన్న! కృష్ణ!

—శివారెడ్డి.

ఇనమడుగు ప్రసక్తి

ఇనమడుగ! నిన్ను కాదని
మనగలరా? సింహపురి సమాజకు శిఖరుడుగా
తినవలసినదియు సర్వము
యొనగూర్తువు కల్పకంబు యొప్పున తల్లీ!

ఆకో, కూరో, తమ్మల
పాకో, వరి పాలు పెరుగు మజ్జిగ సర్వం
కేకేలు నీవెగా మా
కేలని పోషింతువంట హితమతి తల్లీ!

అన్నారెడ్డి బలరామరెడ్డి

"జ్ఞాపకబ్రహ్మ"ని బిరుద
శ్రీపాదకు సన్నరెడ్డి శేషయ్యను బలాఢ్యకు
భూపాలుడు, ధారణ వి
ద్యాపారంగతుడు, కలడు మీపాటిల్.

జోగిరెడ్డి

కమ్మగ, మృదుమధుర రసో
త్తమ్ముగ, పాంచాలకవ్యాదవరగ కృతిబ్రా
యమ్ముగ పద్యము జదివెడి
యమ్మనుజుడు జోగిరెడ్డి, యులరాజెత్తుమా!

—రామానాయుడు.

'జమీన్ రైతు' - మైకా ప్రత్యేక వ్యాసానుబంధం

నెల్లూరుజిల్లాలో మైకాగనులను తెలియజేసే పటము

– సూచన –

పటంలో నంబర్లు వేసివున్న గనుల పేర్లు దిగువ ఇస్తున్నాము. నల్లటిగీత చుట్టివుండు ప్రాంతం విశేషంగా మైకా గనులుగలది.

1. పల్లిమిట్ట
2. పూండ్ల
3. కిల్లిమైకా
4. చుక్కగని
5. మునిరియా
6. కాశీవిశ్వనాథమైకా
7. బషీరు
8. పట్టాభిరామ
9. సీతారామ
10. కే. సి.
11. రాజులచెరువు
12. ఎఫ్. మైకా – వేరుపల్లె
13. ఇ.మైకా, కనకదుర్గ
14. వెంకటేశ్వర
15. మహలక్ష్మి, కోదండరామ, వీరనారాయణ
16. బాలదుర్గ సీతారామాంజనేయ, సుదర్శనరామ, జానకిరామ
17. భవానిశంకర్, రాజరాజేశ్వరి, దుగ్గుంట
18. జోగిపల్లె
19. మీనాక్షిసుందరం
20. పార్వతి
21. ముదిగోడు
22. హనుమాన్
23. కళశగని
26. మబ్బెంపాడు
25. చాముండీశ్వరి
26. తేడేరు

నెల్లూరు జిల్లాలోని మైకాగనుల చరిత్ర ★ ★ ★

ఏకవ్యక్తి యాజమాన్యం, పరిపాలన - మైకా పరిశ్రమ క్షీణస్థితికి కారణమౌతున్నది!

శ్రీ మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డి

నెల్లూరుజిల్లాలోని దాదాపు 50 మైకా గనుల చరిత్రను, స్వభావాన్ని సాంకేతిక వివరాలను శ్రీ మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డిగారు యీ వ్యాసంలో వివరిస్తున్నారు. మైకా పరిశ్రమ యీనాటి నిస్సహాయస్థితినుండి బయటపడాలంటే ఆర్థికరంగంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పు జరగాలని, ఏకవ్యక్తి యాజమాన్యం - పరిపాలన యీ పరిశ్రమకు పతనహేతువని, సహకార పద్ధతినగాని, లిమిటెడ్ సంస్థలద్వారాగాని యీ పరిశ్రమజరిగినప్పుడు దానికి ఎంతో భవిష్యత్తు వున్నదని, యజమాని కార్మికుని మధ్య స్నేహపూర్వక వాతావరణం సృష్టింపబడడంగూడా పరిశ్రమాభివృద్ధికి అవసరమని రచయిత యీ వ్యాసంలో సూచిస్తున్నారు. సంవత్సరం క్రితం వ్రాసిన వ్యాసంకాబట్టి, గనుల సాంకేతిక వివరాల్లో కొంత తేడా వుండవచ్చు. నెల్లూరుజిల్లాలోని మైకా పరిశ్రమ సమగ్ర చిత్రణమే యీ వ్యాసం.

—సం. జ. రై.

నెల్లూరు మైకా గూడూరుకు దక్షిణాన ఓబిలివద్ద పుట్టి పడమర నైరుతి మరలి పోను పోను తీవ్రమై తనపథాన్ని మార్చుకోని యీశాన్య నైరుతి దిక్కులకు దిగుబడన్ని జిల్లా వాలిమేర్లను ఎగబ్రాకినది. రాపూరు తాలూకా మకుటాయమానము. పంబలేరు కండ్లేరుమధ్య శోభాయమానవు. లోగడ పంచనిధులని ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగాంచిన పల్లెమిట్ట, పా, తెల్లబోడు, లక్ష్మీనారాయణ (L. N.), డి. మైన్ యీ రెండు నదులమధ్య ప్రాంతమే. షుమారు 90 మైళ్లు నిడివి, 40 మైళ్లువెడల్పు ప్రాంతంలో ఖనిజ లక్షణాలు గోచరిస్తున్నవి.

1880 సంవత్సరంలో శ్రీ లాన్స్‌డేల్ చే డి మైన్‌తో ప్రారంభమై, ఆపై శ్రీ సార్జెంట్ వగైరాలతో విస్తరిల్లి, అనగా, 1900 సం|| మొదలు 1910 సం|| వరకు శ్రీ అనుచూరు సుబ్బానాయుడు, శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనర్సారెడ్డి, శ్రీ కడుసుపాచ్చాసాహెబుగార్లచే పుచ్ఛదశనంది, 1914 సం|| వరకు శ్రీ యెలిగిన్ మొదలగు విదేశీయులచేపరిపక్వముచెంది, తగ్గి, తిరిగి 1926 సం|| మొదలు 1939 సం|| వరకు మరొక మెట్టు ముందుకుపోగి, 1940 సం|| మొదలు 1951 సం|| వరకు క్రమేపి పెరిగి మహోన్నతదశనంది నేడు తలవాల్చినది. 1914 సం|| వరకు జరిగినపని అంతా నాటయీనైతే అడుగులకు లోపుగానే, విస్తారమైన మైకాపాంగు (out crops) మాత్రమే తీసినట్లున్నది. మరుదశలో యిన్నూటయాభై అడుగులవరకు కొంతిలోతుకువెళ్లిక లెప్పవది కాదు. నేడు 1700 అడుగులవరకువెళ్లి ఆగినది.

సాధారణమైనసాలు (General Strike. South East & North west) 10 డిగ్రీలు మొదలు 20 డిగ్రీలవరకు ఆగ్నేయంనుంచి యీశాన్యం. సాధారణమైనదింపులు (Genaral Dip) తూర్పునుంచి పడమరకు వున్నప్పటికీ కొన్నివ్యతిరేకించినవి. నేడు కొండలన్నీ ఒక్కసారి బీడుపడినవి. సముద్రనకు అటుపోటు ఎంతసైజమో మైకాకొండకు బీడు అంతసహజమంటారు పెద్దలు. బీడు తర్వాత సరుకు, దంపుడుతర్వాత కొండలు రావడంకూడ అంతసహజమే అంటారుకూడ. వేషూవృతంలాగా దంపుడుకమ్మడం, విరిగిపోవడం, అక్కడక్కడ దంపుడువాలుకలు రావడం (Sist Tongue) కెరటాలలాగ (Waves) పెరిగి విరగడం, అడుగడుగుకు సామరస్యంలేని లక్షణాలు. ఒకచోటుకు యింకొకచోటుకు విభిన్న సాదృశ్యం, కొన్నిచోట్ల దంపుడులోనేసరుకు, కొన్నిచోట్ల దంపుడు కిరువైపులకొండలోసరుకు, యింకొకచోట ఒకవైపున, మరొకచోట ఏవైపున లేకుండుట, ఒకచోట కణికప్రక్కన సరుకు, ఒకచోట కణికలోనే సరుకు. రాచపుర్రెనాలో యిసుకదిబ్బలలో సరుకు వాటరలట (Decompresed Rocks) ఏలా నాలో దంపుడుమధ్య, ముస్తాదారిలో సర్కుల్లెలు. చేరంబాడిలో మట్టిమధ్య మెత్తని మస్కులో మైకా. యీ అనంతమయిన భూగర్భరహస్యాలు పరిశోధన మూలమున తెలుసుకోవడం అవసరం. విన్నవి, కన్నవి కొన్నిగనుల లోతుపాతులు పాలమూలలు మనవికేస్తాను. పెద్దలు యీప్రకృతి రహస్య మేమిటో విశదీకరించమనవి.

రాజరాజేశ్వరి

పటగ్రిగుంట. జక్కంరెడ్డివారిది. సాలు (Strike) 10 డిగ్రీలు. వుత్తరం, దక్షిణం (South East & North West) పడమటికి క్రుంగుట (Dip East to West) లోతు 110 అడుగులు. బాగావచ్చి 3 ఏండ్లలో మూగినది.

కృష్ణవినోదిని

పటగ్రిగుంట. హిందూస్థాన్ మైకాసప్లయిస్‌వారిది. వుత్తర, దక్షిణం సాలు. పడమటికి క్రుంగుడు. 150 అ|| లు లోతు. కొండ మందం 4 అ. మాత్రమే. ఎప్పుడూ అంతఎక్కువగా వచ్చినట్లు వినలేదు.

శ్రీనివాస

చెన్నూరు. కొందరిని ముంచి, కొందరిని తేల్చి నెలబల్లి సుందరరామిరెడ్డి వగైరాల పాలైనది. సాలు, మూల మామూలే. 100 అ. లోతు. చాల గనులున్నవి. ఒకప్పుడు పైన బాగా వచ్చినదంటారు. భ్రమింపజేసే లక్షణాలు కొన్ని కనపడుతవి. భూమి స్వభావం (Elevation) పైకి వురికి (Crosses) అడ్డదంపుల్లు (Parallel veins) సాలు తర్వాత పార్లు, (Narrow Rocks) గాడికొండలు.

వెంకటేశ్వర

చెన్నూరు. దువ్వూరు జయరామిరెడ్డిగారిది. 10 డిగ్రీలు వుత్తర, దక్షిణం సాలు. పడమటికి క్రుంగుడు. లోతు 130 అ. వెడల్పు 10 మొదలు 30 అ. వరకు. పైన వుప్పుతిప్పలు. నేడుచాటు.

కుబేర

తిప్పవరప్పాడు. విస్సా రాజగోపాల్ రావుగారిది. అసాధారణస్వభావం. వుత్తరం నుంచి దక్షిణం క్రుంగుడు. సాలు తూర్పు పడమర. 550 అ. లోతు. వెడల్పు 50 మొదలు 5 అ. వరకు. 50 నుంచి 5 అ. కన్దద్దం తిరిగి 50 అ. పెరగడం, తరగడం యీ కొండ స్వభావం. బాగా వచ్చిన గని. ఆక్రమించిన వారిని కుబేరుల చేసింది.

రమణ విలాస్

అనంతమడుగు. కొమరిక మాగుంటవారి కాణాచి. కోటారెడ్డిగారి 4 దశాబ్దముల అనుభవం పుష్పించి ఫలించిన దిప్పటనే. లోతు 120 అ. పొడవు 450 అ. సాలు వుత్తర, దక్షిణం. చక్కటిదంపుడు (Vertical High Dipping). జిల్లాలో యిది ఒక్కటే ప్రత్యేకమైన సాలు. (En-echelon) యీ రెలోక అంటారు. తొమ్మిది గనులు (Parallel) ఒకదాని వెనుక మరొకటి.

శ్రీ సాయిరామా

కండలి. వెంకటగిరిరాజావారిది. యిప్పుడో వార్డునోర తర్వాత కోవూరువాండ్లు పనిచేసినారంటారు. 120 అ. లోతుఅని, గంపమన్లు (Pocket Deposits) అని అంటారు. సరియైన సమాచారంలేదు. యిక్కడ భూమి మార్పు. హెచ్చుతగ్గులు వున్నవి.

పల్లెమిట్ట

సైదాపురం. కృష్ణా మైనింగ్ కంపెనీవారిది. 1908 సంవత్సరం ప్రాంతాలలో సంవత్సరం 1.కి 250000 మొదలు 300000 పౌనులవరకు 15 సంవత్సరములు వచ్చినట్లుదాఖలున్నవి. యిక్కడ భూమి భాగము కానవస్తున్నది. పచ్చమట్టి (metamaric earth) తో సాలు ప్రారంభమయినదంటారు. లోతు 540 అ. పొడవు 220 అ. (Strike N.N.W to S.S.E, సాలువుత్తరం. పడమటనుంచి తూర్పుదక్షిణం. దంపుడు దక్షిణం పడమరకు. పెద్దసాలు, పెద్దచాటు, తర్వాత మంచిలోడ్. దక్షిణం దంపుడు ఒకటి రెండుమార్లు అధిగమించి (Cross) పోనైన లిబ్బి సంపాదించారు. పద్ధతి ప్రకారం పనిచేసినగని (Well Developed mine)

పా

సైదాపురం. కృష్ణా మైనింగ్ కంపెనీవారిది. ఒకప్పుడు బిల్లబోడే నేను "పా". భూమికి 100 అ.పైన చుట్టూ నల్లదంపుడుకొండలమధ్య, కక్కరాళ్ల మధ్య పుట్టిన పెద్దసాలు. లోతు 700 అ, వాటం (slope) 1200 అ. వెడల్పు 200 అ. తూర్పు పడమరసాలు. వుత్తరం నుంచి దక్షిణందింపుడు. అదినుంచి ఘంటి పనివారలచేతుక్కదిక్కులచేసిన. దీనికి ఒకవాడు చాటుబాధ తప్పలేదంటారు. చాటుతర్వాత అపారమైనసరుకు. దంపుడుచారలకొండతో మిశ్రమసాలు (Composit vein) కొన్నిచోట్ల దంపుడుక్రిందు, పైన, ప్రక్క కూడ సరుకువాలు వున్నదంటారు. నేడు పక్కిన్నన్న నల్లకొండలన్నిమైవనసుకుంటాము. నిపుణులగు పనివారలచే (Technicians) ఆధునిక యంత్ర పరికరాలతో శాస్త్రసమ్మతమైన పని చేయించి గని జీవితాన్ని పొడిగించారు. జాతీయసంపద వృథాకాకుండా ఖనిజాన్ని తీసి పూర్తిలాభాన్ని కూడా పొందిన మార్గదర్శకులైనందుకు గోగినేనివారిని అభినందించకతప్పదు.

తెల్లబోడు

చాగణం. బోడుమీదపుట్టుకేదిని ప్రాముఖ్యం. పెద్దకొండ, ద్వి మాను. 170 అ. లోతు మాత్రమే. 1906 సంవత్సరంలో ఒక తోటా 2500 పౌనులు కటింగు, పగటు వరోజుకు 1000 పౌన్లు 10 సంవత్సరములు వచ్చినట్లు, దినం 800 కూలీలు పనిచేసినట్లు గతచరిత్ర అంటున్నది.

హరనాథ్‌గోపాల్

చెంగవల్లి. గోగినేనివారు, లింగారెడ్డి వెంకటరెడ్డి, బంధువుల వరసింహమూర్తి-త్రిమూర్తులు దింపుకున్నగని. రెండు బోడుల మధ్య (Valley) గుట్టలపైన, కొండలమధ్య ఖనిజానికి ప్రాబల్యమున్నట్లు తోస్తుంది. 160 అ. లోతు, 470 అ. వెడల్పు. తూర్పు పడమర సాలు. వుత్తరంనుంచి దక్షిణం దంపుడు. తూర్పునుంచి పడమర సాలు (Strike dip) దంపుడు తిరుగుతున్నట్లు కనపడుతుంది. దంపుడు ఒకదశలో పడమటికెళ్ళి, తిరోగమనంచి పోచేతి పంపుగా (Hair-pin Bend) వుత్తరం తిరిగినట్లున్నది. కొండంతా బీడు. కొండంతా ముగ్గులు. ఆ ముగ్గులే చిలకపచ్చ (Emarald green) చక్కటి మైకా.

ఉగిపల్లి

అనూరువారిది. (Non Royalty Zamin). యిరుగుపొరుగు మంచిదే. 100 పాళ్లు 200 దంపుళ్లు. జిల్లాలోవున్న అన్ని మైకా క్వాలిటీలు ఇక్కడవున్నవి. యిచ్చటనుంచే రూబీ, గ్రీన్ తెలుసుకొన్నవని తోస్తుంది. షుమారు 40 గనులున్నవి. ఒక్కటికూడ అనుకోతగ్గలోతుకు వెళ్లినట్లు లేదు.

నిత్య కల్యాణి

నిత్యకల్యాణి సిండికేట్, దొడ్లా వెంకట్రామిరెడ్డిగారు అధికేత. యిది ఒక విచిత్రమైన సాలు. దక్షిణంనుంచి వుత్తరం దంపుడు. సాలు తూర్పుపడమర. 800 అ. లోతు. 70 అ. వెడల్పు. బాగా వచ్చినట్లే.

పాలమాను

తెల్లబోడుకంపెనీవారిది. తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి అధ్వర్యం. తూర్పునుంచి పడమరకు దంపుడు. సాలు వుత్తరం దక్షిణం. 320 అ. లోతు. పొడవు 600 అ. కొండమందం 50 అ. వెడల్పు 70 అ. దక్షిణం 100 అ, దూరంలో 70అ. లోతులో దంపుడుచార (sist-tongne) తూర్పుది 800 అ. లోతులో కొండని వుత్తరం

(కొరవ ప్రక్క పేజీలో)

80 అ. త్రొక్కి చేసినది. యీ ఒత్తిడివల్ల ప్రతి కూల మట్టు (Strike Dip) దక్షిణమునుంచి వుత్తరం ఏర్పడినది. అందువల్ల కొండ వుత్తరం దంపుడు క్రిందికి నెట్టుకొని పోతూనేవున్నది. పాలుమీద తూర్పుదంపుడు ప్రక్క (footwall) 15 అ. పరుసుపాలు, 30 అ. చిటికొండ పడ మటి దంపుడు (hanqing wall) వెంబడి 15 అ. పరుసుపాలు. 200 అ. తర్వాత (Hanging wall) ప్రక్కనే పాలు వున్నట్లు తోస్తుంది. 250 అ. మొదలు 320 అ. లోతు వరకు కటింగులేదు. కొండవెడల్పు 50 అ. అయి నది. స్వభావం ఇంతవరకు మారలేదు.

లక్ష్మీనారాయణ (L. N)

(I) వాగనం: కలికి సుబ్బరామిరెడ్డిగారిది. 1900 సంవత్సర ప్రాంతాల పాతసంగతి. భూమిపైన అంగుళం పరుసు జట్టు చిక్కడమే 300 అ. వరకు తెంపులేనిసుడి. తర్వాతలేదు. శేవాల లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారిని కుదురునిచేసి అంతరించింది. రోజుకు 750పౌన్లవంతునతో మ్మిది సంవత్సరములు వచ్చినదట. 55,00,000 రూ. ద్యాల వ్యాల్యూమీద రాయల్టీ చెల్లించి నారట. తర్వాత క్రిటియర్ కంపెనీవారు 60 అ. షాప్టు కొట్టిచూచినారు. లీడ్ చక్కగా 300 అ. లోతు అంటారు. తెల్లటి కణిక. పచ్చటిముగ్గు. అన్నిప్రక్కలా దంపుడు. దక్షి ణం కంపుడు వున్నట్లు కనబడుతుంది. కాని పడమటికి కంపుడు అంటారు. ఆ సౌభాగ్యం విన్నాముకాని స్వభావం కనలేదు.

లక్ష్మీవిలాస్

పొక్కుండల. పసుపులేటి సిద్దయ్యనాయుడు నపుసట్టు తగ్గిపోవడం దంపుడు మూసుకొరావ డము, తిరిగి యీ ధాతృ తీక్ష పెరగడం, ఒకటి, రెండుసార్లు జరిగినట్లున్నది. గట్టిపరుసు మంచి క్వాలిటీ.

చెల్లగని

పూటుకూరు. కెలబల్లి రమణారెడ్డిగారిది. 1924 సంవత్సరం మొదలు చాలామందిని మోసగించి తుదకు రమణారెడ్డిగారి చేజిక్కి నది. ఒక గూడు దొరగావచ్చినది. అదృష్ట దేవత ఆదరించినప్పుడు లేనితావులేదు.

బషీర్

తురిమెర్ల. టి. చెంచయ్యనాయుడుగారిది. లోతు వుత్తరప్రక్కట్టు 120 అ. దక్షిణం 150 అ. పొడవు 500 అ. వెడల్పు 15 అ. కొండమందం 4 అ. మొదలు 10 అ. వుత్తర దక్షిణపాలు. పడమటికి కంపుడు. దంపుడు తర్వాత చీటీ కొండ చిక్కినది. ఎక్కువ నేరులుమారినందున పనిసంతీనలేదు. జాతీయసంపద వృధాఅయి నట్లు తోస్తుంది.

పట్టాభిరామ

తురిమెర్ల. బొమ్మ రాఘవయ్యగారిది. వుత్తర దక్షిణంపాలు. చక్కటి కంపుడు (Vertical). 200అ.లోతు (Parallel Veins) పాళ్ల వరస. పరిధి 20 అ. మొదలు 30 అ. వరకు వెడల్పు. 10 అ. మొదలు 20 అ.వరకు మందం. దంపుడుక్రింద, యిరుప్రక్కల కొం డలే. ఒకటి రెండు కొండల్ని పట్టుకున్నారు కూడా. మంచిరూబీ.

సీతారామ (మంచినీళ్లగని)

తురిమెర్ల. దువ్వూరు రమణమ్మగారిది.

ఐ మైకా

తెల్లబోడు కంపెనీది. వుత్తర దక్షిణం పాలు. చక్కటికంపుడు. 70 అ. లోతు, 100 అ. నిడివి. 50 అ. వెడల్పు. క్రింద కనికి రాయినట్టు యేర్పడినది. రెండు దంపుళ్ళు మూసుక వచ్చినవి. వుత్తర 5 అ. వెడల్పు కొండ, దక్షిణం ఒకఅంగుళం వెడల్పుకొండ పార. 30 అ. దంపుడుకొట్టినా పార పెద్దది కాలేదు.

కనకదుర్గ

తెలుపూరు. సిద్ధవరపువారి యీజమాన్యం. వుత్తరంనుంచి దక్షిణం Strike Dip అయి నట్లు, 200 అ. లోతు అనిఅంటారు.

అన్నపూర్ణ - వెంకటేశ్వర

తెలుపూరు. కాట్రగడ్డపున్నయ్యనాయుడు గారిది. 80 అ. లోతు. దాదాపు చక్కనికం పుడు. గంపముగ్గు అనిపూహ. యిక్కడనుంచి ఒకపాలుచీలి (Branch Vein) పడమరగా వెళ్లి తెల్పూరు తిప్పదరినే నాచేతివంపుగా వుత్తరంతిరిగి భవానీశంకర్, రాజేశ్వరి, సత్య నారాయణ, లక్ష్మీనరసింహ మీదుగా కొన గలవారు, మొగిల్లోరు వెళ్లినట్లున్నది (Weak Belt)

భవానిశంకర్

తెల్పూరు. సి. ఆర్. రావు సోదరులు. యిరువైపుల గోదరాయి. దంపుళ్లమధ్యమైకా కొండ (Pegmatite). నీటివత్తిడియెక్కువ. పాలు వుత్తరందక్షిణం. కంపుడుచక్కగా 270అ. లోతు. 100 అ. లోతులో 15 అ. వెడల్పు, 200 అ. లోతులో 30 అ. వెడల్పు. ఇక్కడే లేదంటూగాని తోలికంపడయాత్ర పరాజయం. సలిదంపయాత్రి దిగ్విజయం.

కోదండరామా

తెల్పూరు. పెమ్మసాని గోపాలనాయుడు గారిది. ఆధునిక మైకా జగత్తులో యిది ఒక్కటే జాక్‌పాట్. భూమిపైనుంచేసరుకు. ఒక్కమూరు 30,000 పౌన్లు కటింగుఅయిన దట. వుత్తర దక్షిణం పాలు పడమటికి కం పుడు. 200 అ. లోతు. తూర్పు(Parallel) వేరొక పాలు. దగ్గర దగ్గర రెండుపెద్దపాళ్లే. తరుగులేని ముగ్గు. వృత్తాంగా, తూర్పు పడ మర వున్న పెద్దదంపుడే దీని బలం.

రాగిమానుసోదన

తెల్పూరు. సంజీవప్పనాయుడుగారి యీజ మాన్యం. పాలు వుత్తర దక్షిణం, చక్కటి కంపుడు. 110 అ. లోతు 150 అ. పొడవు. 20 అ. వెడల్పు. మెతుపుకొండ.చాటురుష్టువ. దక్షిణపు దంపుడు ప్రక్క దానికి బలమిచ్చి నట్లు తోస్తుంది.

వీరనారాయణ

తెల్పూరు. దువ్వూరు జయరామిరెడ్డిగారిది యిది. భూమిపై ఒక చిన్న పాంగుపై సన్న వుధృతంలోనలేదు. పడమటినుంచి తూర్పుకు కాంటాక్ట్ వున్నట్లు జ్ఞాపకం. వజ్రంలాంటి పూట.రూబీపాలు దక్షిణం పుట్టి, వుత్తరం బలమైనట్లు తోచింది. పచ్చ పాలు వుత్తరం పుట్టి దక్షిణం లాగినట్లు అక్కడక్కడ కన పడుతున్నది. యీ పాలు దక్షిణం దంపుడు దాటి కోదండరామకు వ్యాపించినదా? కం పుడుదాటిపోయేఅవకాశంకూడావుంటుందా? లోతు 80 అ. మాత్రమే.

సహకారపద్ధతినగానీ, లిమిటెడ్ కంపెనీలవల్ల గానీ ఈ పరిశ్రమ నిర్వహింపబడవలెను

గారిది. పాలువుత్తర-దక్షిణం, పడమటనుంచి తూర్పుకు కంపుడు. తూర్పుకు వంగిన గని యిదిఒక్కటే. దక్షిణంనుంచి వుత్తరం స్ట్రైక్ డిప్‌కూడా.130 అ. లోతు, 190 అ. పొడవు మాత్రమే. కొత్తవృత్తి. పైన బరువరాయి, లోనపరుకు కొంతల్లు, బ్రహ్మాండముగ వచ్చి నేదు చాటు.

మీనాక్షి సుందరం

పూటుకూరు: రేబాల శంకరరెడ్డిగారిది. 290 అ. లోతు 200 అ. నిడివి వెడల్పు 6 అ. మొదలు 20 అ. వరకు. కొండ సన్నం (Narrow). వుత్పత్తిలావు. సరుకు సుందరం. గ్రీన్‌రూబీ. రెంటికి పనికివచ్చేదే. కటింగుకు నిలిచేదికూడ. పాలువుత్తర-దక్షిణం. కంపుడు తూర్పునుంచి పడమర.

రమణవిలాస్

పూటుకూరు: గిద్దలూరు సాంబశివరావు గారిది. పెద్దగని - పెద్దపాలట. యిప్పుడు మూతలేదు. తూర్పునుంచి పడమరకు కంపుడు. కొండ మందం 20 అ. మాత్రము కనబడుతు న్నది. విచిత్రమైన పై పాలు ఒకటి వున్నది. బంగారు పాలులాగ (Gold reel) వుత్తరం నుంచి దక్షిణం కుంగుతూ 70 అ. లోతుకు 70 అ. పొడవు సాగినది. దంపుడులో 3 అ. మొదలు 5 అ. కొండపార. మేలైన సరుకు పార.

వీరాంజనేయ

పూటుకూరు: పట్నం మీనాస్వామి బ్రహ్మ య్యగారిది. వుత్తర-దక్షిణం పాలు. పడమటికి కంపుడు. 330 అ. లోతు 100 అ. నిడివి, 10 అ. మొదలు 30 అ. వరకు వెడల్పు. వెడల్పు తగ్గటంతో కూడ నిడివిలోకూడ దక్షి వుత్తర దక్షిణంపాలు. చక్కటికంపుడు. 200 అ. లోతు 200 అ. పొడవు. 8 అ. మొదలు 10 అ. వెడల్పు.

జాటసోదన

యిది వుత్తర దక్షిణంపాలు. చక్కటి కంపుడు. 100 అ. ఓపెన్‌క్వారీ. 150 అ. లోతు 250 అ. పొడవు. 10 అ. మొదలు 20 అ. వెడల్పు. పట్టాభిరామావలె దంపుడుకు కింద, పైన అన్ని ప్రక్కల కొండలే. ఒక్కొకచోట కొండంతా మైకా. ప్రతిదంపుడుతర్వాత కొండ (Lens after Lens & Parallel Veins.)

కళ్యాణరామా

కలిచేడు. వెంకటగిరి రాజావారిది.వుత్తరం నుంచి, దక్షిణంపాలు. చక్కటికంపుడు. 100 అ. వెడల్పు. 150 అ. లోతు, పొడవు 1000 అ. సారదంపుడుతర్వాత తిరిగి 1000 అ. పొడవు. పట్టాభిరామాలో పుట్టినపాలు వుత్త రం పోనుపోను బలమై కలిచేడు చెరువులో ప్రవేశించినట్లున్నది. పూర్వం దినం 2500 పౌన్లు కటింగు అవుతూవుండేదని ప్రతీతి.

యఫ్ మైకా & జయలక్ష్మి

తెలుపూరు & ఓబులపల్లి. తెల్లబోడుకంపెనీ, రేవళ్ల సుబ్బరామరెడ్డిగార్లవి. వుత్తరం యఫ్ మైకా. దక్షిణం జయలక్ష్మి. వీటికిరెల సం ప్రాప్తి గనిలో పుట్టిన కణికబోడు. 50 అ. వెడల్పు. 100 అ. నిడివి. దక్షిణం యఫ్ మైకా వరకుసాగి ఒకకోసనవృత్తిడ, రెండవకోసన (Pegmatite) యేర్పడినట్లున్నది. యఫ్ మైకా పడమటికంపుడు అప్పుడుమాత్రమే పనిజరిగినది. 100 అ. లోతు. తూర్పు. పడమర 150 అ. వెడల్పుపాలు. కంపుడు యేర్పడలేదు. జయ లక్ష్మి 150 అ. లోతు, 80 అ. వెడల్పు వున్నట్లున్నది. నమ్మదగిన పాలంటారు.

వుత్తరంతట్టు 100 అ. నిడివి, 12 అ. వెడల్పు దంపుడుపారకొండను రెండుగా వేరుచేసినట్లు న్నది. దక్షిణం మూసిన దంపుడులో 50 అ. (Shaft, కు 100 అ. నిడివి, 50 అ. వెడల్పు కొండచిక్కినది.

లక్ష్మీనరసింహ

మర్లగుంట. కాటగిగడ్డ పున్నయ్యనాయుడు గారిది. 270 అ. లోతు. 170 పొడవు. 80అ. వెడల్పు. వుత్తర దక్షిణంపాలు. తూర్పుపడ మటికి కంపుడు. తూర్పు దంపుడుప్రక్క 15 అ. ముగ్గుకొండ. పడమటి దంపుడుప్రక్క 15 అ. ముగ్గుకొండమధ్య 50 అ. కణికరాయి. ఏ దశలోను కణికరాయి తగ్గిన పాపానపో లేదు. పెద్ద మూసకట్టు. కణికభాగం ఎక్కువ యినందున యేమో దుబారుసరుకు. అక్క డక్కడ క్రాస్ కట్సు. సుష్టయినపని. (Classical work).

లక్ష్మీప్రసన్న

తెలుపూరు. ఆర్.వి.జి. కృష్ణారెడ్డిగారిది. పైనుంచి 30అ. లోతులో పరుసుతగిలి తర్వాత 30 అ. లేదు ఆ పైనుంచి మళ్లీ తగిలింది. అక్కడివరకు చక్కగా వున్న దంపుడు కొద్దిగా పడమటికి ప్రతి 20 అ. లోతుకు 2 అ. కొట్టడం ప్రారంభమై 290 అ. లోతుకు 25 అ. మాత్రం పడమటికి క్రుంగి, దక్షిణం యిల్లనంబుదంపుగా తిరిగింది. అందువల్ల తూర్పునుంచి పడమర కంపుడనే చెప్పాలి. పాలు వుత్తర దక్షిణం. 100 అ. పొడవు. తూర్పు దంపుడే మూడవందన కొండమందం తెలియదు. పుమారు 120 అ. వుండవచ్చు. పాలుగొప్పది. రాగావచ్చినది. విచిత్రప్రకృతి, నీటిచుక్కకూడాలేదు. తూర్పు దంపుడు ప్రక్క పూట బాగావుండవచ్చునేమో. సరుకుమాత్రం

సుదర్శనరామ

తెల్పూరు. తిక్కతిరుపు రామిరెడ్డిగారిది. బాలదుర్గ, సీతారామాంజనేయ, లక్ష్మీనారా యణ మూడుగనులకు ఒకేకొండ. పాలుమూల కూడ ఒక్కచోట పుట్టినదనే చెప్పవచ్చు. వుత్తరం దంపుడునుంచి ఒకపాలు, తూర్పు దంపుడునుంచి ఒకపాలు ఆరంభం. వుత్తరం పెద్దతోర్లులాంటిసుడి ఆరంభమై దక్షిణం పడమరగా పైకొండలలో వెళ్లి అంతరించింది. రెండవపాలు తూర్పుదంపుడువెంబడి పేనుపుల్ల లావు మెరుపుపార. 90 అ. చక్కగా క్రుంగి తర్వాత 10 అ. వరకు అంగుళముపెడల్పు కమ్మిసాగై ఆపై 10, 12 అడుగులు 1 అడుగు వెడల్పు, 1 అంగుళం, ½ అంగుళం వెడల్పు బిళ్లలసాగై మరొక 12 అ. కట్టెలపాలుగా మారి 3 × 3 అ. పదికట్టగా యేర్పడి ఆకే సరుకు పాతరైనది. బ్రహ్మాండమైనసుడి.30అ. వెడల్పు30అ. నిడివి,30అ. లోతు.1937, 38 సంవత్సరములలో రోజు 750 పౌన్లు 2 సంవ త్సరములు తగ్గకుండా వచ్చినది. 150 అ. చక్కగాకుంగిన దంపుడు పడమటికి వంగనా రంభం ఆరంభమై తర్వాత పాలువంపును మొదలుపెట్టినది. తూర్పునుంచి పడమటికి కంపుడు. సీతారామాంజనేయలోకి వుత్తరం నుంచి, దక్షిణంపాలు (Strike dip) దాల దగ్గలోకి ప్రవేశించినది.లోతు300అ. వెడల్పు 60 అ.

బాలదుర్గ

తెల్పూరు. పెన్నేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారిది. సుదర్శనరామా (Strike dip) కంపుడుపాలు పెద్దదై విస్తరించి (Main dip) గా పూర్తి పడమటికివంగిన పెద్దముగ్గుతో, పెద్ద పత్త

(కొరవ ప్రక్క పేజీలో)

మూపలతో విస్తారంగా వచ్చినది. వుత్తర దక్షిణంపాలు, తూర్పు పడమర కుంపుడు. 300 అ. లోతు, 60 అ. వెడల్పు. క్రింది భాగములో 30 అ. వెడల్పుకు తగ్గివచ్చినట్లున్నది.

సీతారామాంజనేయ-లక్ష్మీనారాయణ

తెల్లూరు. వేలూరు సంజీవప్పనాయుడు గారిది. సుదర్శనరామాలో ఆరంభమైన కప్పింగుడు పడమటికి బాగాతిరిగి పాలు విస్తారంగా పెంచుకొన్నది. వుత్పత్తికూడా యెక్కువే. 320 అ. లోతు, 200 అ. నిడివి, 30 అ. మొదలు 40 అ. వరకువెడల్పు.

సుదర్శనరామా శోధన

దంపుడు మధ్దలో గుచ్చుబడిన కొండచివర. జానకిరామాకొండవిమురు యీశోధన (South pitch). జానకిరామాలో 30అడుగులలో ప్రారంభమయిన మూపలసాలు చివిలో 35 అ. కనుపించి పరకనిలువుమూపలతో 100 అ. వరకు ఎడతెరపిలేకుండా (Non - Break) పనుకు వచ్చి, చాటు ఆడినది. ఒక మూప 12 అ. నిడివి, 10 అ. ఎత్తు, 18 అ. మందము వుండినది. వుత్తరంనుంచి దక్షిణం 17 మొదలు 20 డిగ్రీలవరకు కుంపుడు. తూర్పు పడమర కొండ నిడివి 17 అ. మొదలు 22అ. వరకు. 150అ. లోతు, 15అ. మందం. 100 అ. లోతులో 5 అ. తగ్గితిరిగి పెరిగినట్లున్నది. 50 అ. నీడు కొట్టినా చారలేగాని పనుకులేదు.

జానకిరామ

పెళ్లేటి గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారిది. పుట్టుక సుదర్శనరామాశోధన. జానకిరామా రెంటికీ ఒకేకొండ. ఆకొనవిమురు దక్షిణంక్రుంగి శోధన అయింది. దాని Strike అంతా వుత్తరం జానకిరామా. కుంపుడు తూర్పు, పడమర అక్కడేయేర్పడినది. షుమారు 100 అ. లోతు. దీటికొండ. సాలుమీద వుత్తరం దూరం పోవాలి.

జయభారతి

దేగపూడి. దువ్వూరు జయరామిరెడ్డిగారిది. యిప్పటికి చరిత్రహీనము. వుత్తర దక్షిణం పాలు. తూర్పునుంచి పడమటికి కుంపుడు. 100 అ. లోతు. పనుకు సంగతి అనుకోకుంటే అన్ని లక్షణాలు మంచివే.

శ్రీరామాంజనేయ

దేగపూడి. నెల్లూరు వెంకటరెడ్డిగారిది. ప్రత్యేక స్వభావం (Special Features). ప్రత్యేకమయిన సాలు. పాలపచ్చరంగు (Pale green) మైకా. చిన్న సైజులకంటే పెద్ద సైజులే ఎక్కువని ప్రతీతి. దంపుడులో పనుపు రావడంకూడ ఒక ప్రత్యేకత. నిగనిగలాడే చంద్రకాంతి శిలలు (Moon stones) ధ్వజస్తంభంలాగ నాటబడిన నిలువు కణిక, పెరిసే దంపుడు చారలు ప్రత్యేక చిహ్నాలు. 20 డిగ్రీలు వుత్తర దక్షిణం పాలు. చక్కటి కుంపుడు. 220 అ. లోతు, 200 అ. నిడివి. 170 అ. లోతులలో 70 అడుగుల వెడల్పు నుంచి 5 అ. తగ్గినది. యిప్పుడే నిపుణుల సహాయం, ఆధునిక పరికరాలు అవసరం. దక్షిణం కప్పిన దంపుడును అధిగమించితే కొండ పెరిగి తిరిగి వుత్తరం మళ్లినప్పుడు దండుపులోనే పనుకుసాలు వున్నప్పుడు క్రింద తగ్గినా కొండ పెరిగే అవకాశం ఎంతైనా వున్నది. భూగర్భశాస్త్ర ప్రకారం ఒకసాలు తర్వాత వేరొకసాలు (Parallel) ఒకకొండ క్రింద మరొక కొండ, లేక కొండ పెద్దది కావడమనే నిదర్శనాలు కనుపడుతున్నవి. భూగర్భపరీక్ష అవసరం.

వెంకటేశ్వరా - జంగాలదిన్నె

దేగపూడి. కళ్లేటికి ఇద్దరివి వెంకటేశ్వర, కొండసుంట వెంకటరమణయ్యగారు. అద్దరిన జంగాలదిన్నె, జంగా వెంకయ్యగారు. రెండూ లక్షణయుతములని యిద్దరు శాస్త్రజ్ఞులు ప్రారంభించి వదలినట్లు అంటారు. ఏది కూడ 70అ. పైన లోతు తెగలేదు. జలమయం. వెంకటేశ్వర పెళ్ళకూరు దశరథ రామిరెడ్డిగారిది. నాదం జంగాలదిన్నె నేదు శ్రీరామకృష్ణ. మూదల రంగయ్యగారిది.

మైకా పరిశ్రమలో తెలివితేటలకన్నా, అదృష్టం ప్రధానం

'డి' మైక

యినుకుర్తి. తెల్లబోడు కంపెనీవారిది. 1898 సంవత్సరంనాటి మరపురాని వుజ్వల గాధ. తొలిదొల్త మైకాకు అంకురార్పణ యిచ్చటనే. లోన్స్‌డేల్, సార్జెంట్, అనుమూరు సుబ్బానాయుడుగార్లకు పునాది యిచ్చోటనే. హిందూదేశపు పెద్దమైకాలకు ప్రపంచఖ్యాతి వచ్చినది యీగనినుంచే. కలకత్తా మ్యూజియంకు అనుమూరు సుబ్బానాయుడుగారిచే బహూకరింపబడిన 5×2½ అ. మైకాబిళ్ల యీగనిదే. లండన్ టవర్ మ్యూజియంలోవున్న పెద్దమైకాలలోకి పెద్ద మైకా యీగనిదే. 10 అ. వెడల్పు 15 అ. నిడివిచెక్కలు, ఒకమూప 85 టన్నుల బరువు తూగినదట. దినం 1000 పౌన్లకటింగు అయినగని. వెండికొండకు నిలువుటద్దాలు అమర్చినట్లు తెల్లటి మైకా గుర్తులతో (Indicaters) భూమిపైన 30 అ. ఎత్తు కణిక పోడు. పాలవెల్లి కెరటాలలాగ మెరసిపోతుండేదని కథలు చెప్తావుంటారు. 1906 సంవత్సరం 60 అ. మాత్రమేలోతు. ఆపై మరొక 50 అ. లోతు. సాలు వుత్తర దక్షిణం. చక్కటి కుంపుడు (Highly Vertical.) యిప్పుడు 350 అ. నిడివి, 100 అ. వెడల్పు, 270 అ. లోతు వుండవచ్చు. నిలువుకొండలు (Vartical Lenser) యింతపెద్దది యిప్పటికి మరొకచోట కనుపించలేదు. పైన 350 అడుగుల నిడివి కొండకు 70 అ||ల లోతులో 10 అ. వెడల్పు గోడ దంపుడుక్రిందనుంచి పైవరకు తూర్పునుంచి పడమరకు యేర్పడి కొండను రెండుగా చేసివేసినది. క్రిందకొండ వున్నదోలేదో చెప్పలేము. తెల్లటికణిక, తెల్లటిమైకా (Glassyguards) సిల్వర్ వైట్ మైకా.

వెంకటేశ్వర

తూర్పుపూండ్ల. బొమ్మ రాఘవయ్య భాగస్తులు. వుత్తర దక్షిణం సాలు. తూర్పునుంచి పడమరకు కుంపుడు. 85 అ. లోతు, 150 నిడివి, 70 అ. వెడల్పు. చెప్పుకోదగ్గసాలు. పైనుంచే పెద్ద మడి. తకరార్ల వలన భారీగా వచ్చినట్లే. తగవులుతీరిన తర్వాత ముగించినట్లే.

శ్రీనివాసకరప్పన్

పూండ్ల. మహబూబ్ ఖాన్ సాహెబ్ వారిది. బాహ్యదృష్టికి బాగుబలవంతాన వేరుచేసినా అంతర్యంలో రెంటికీకొండఒక్కటే. పుట్టినచోటకంటే పెట్టినచోట కొండ పెరిగినట్లున్నది. సనుకు తగ్గినట్లున్నది. సాలుమూలకూడా ఒక్కటే. 200 అ. లోతు, 200 అ. పొడవు, 50 అ. మొదలు 30 అ. వరకు వెడల్పు.

పార్వతి

గిద్దలూరు. మహబూబ్ ఖాన్ సాహెబు వారిది. వుత్తర దక్షిణంసాలు. తూర్పునుంచి పడమటికి కుంపుడు, 160 అ. లోతు, 70 అ. నిడివి 10 అ. నుంచి 30 అ. వరకు వెడల్పు. ఒకప్పుడు బాగావచ్చినగని. యిపుడు యేమంటుందో! Splitting కు మంచిపేరు.

కోదండరామ

పార్లపల్లి. ఖొల్లువారిది. షుమారు 60 అ. లోతు మాత్రమే. (సమ్మర్ వైట్, కొలం వైట్) లో మైకాసాలు. ఘూటుకూరు శంకర మైక సమ్మర్‌వైట్‌లో మైకా పెద్దసాలు వుండినదట. ఇనుపరాతిలో స్లోగా వైట్ మైకా, విశాఖపట్టణంలోవున్నది. ఈజిల్లాలో ఇనుము, టిటానియంలో ముగ్గురాయిమాత్రం వున్నది. యిదికూడా మైకాకుసంబంధించినలోహాలేనా?

మోహన

గొట్లపాలెం. 1914 వరకు జెన్‌సాం వారి చాలాకాలం పనిచేసినగని. ప్రకుపామాన్యంగా వచ్చినట్లే. సాలు వుత్తర దక్షిణం. చక్కటి కుంపుడు. 150 అ. లోతు 100 అ. నిడివి, 40 అ. వెడల్పు. ప్రతి 50 అ. కున్ను గుడుకు దంపుడు 5 అ. వెడల్పు వరకు మూసివేయడం మరలా పెద్దదికావడం దీని స్వభావం. ఆఖరుదశలో ఒక్క అంగుళం పరిమితికి కొండతగ్గి తిరిగి ఆరడుగులువరకు పెరిగింది.

శ్రీ సాయి జానకి పట్టాభిరామ

తరుణాయి. జక్కా పట్టాభిరామిరెడ్డిగారిది. తూర్పు కక్కిరాయి. తర్వాత దంపుడు, తర్వాత 20అ. ముగ్గుకొండ. పడమరకే కుంపుడు. మట్టిలో మైకాసాంగు. 30అ. లోతు తర్వాత పనుకుసాలు. దక్షిణం 12 అ. క్రుంగి మాయమైనది. అంతలోనే అంతరిస్తుందా?

అమ్మవారిపాళెం

నూతన సృష్టి (New discovery). అందరూ పరుగెత్తి తలా 10అంకణాలుకొన్నారు. మైకాతప్ప మట్టిలేదంటారు. మైకామాత్రం ఏకొద్దో యింతవరకు గూర్కుటుకు వచ్చినదంటారు.

ముదిగేడు

పొత్తూరు లక్ష్మయ్య గని. యిప్పుడు మన్నెమాల వెంకురెడ్డి వగైరాలది. (Each mine has its own individuality) షుమారు 80అ. లోతు. తూర్పుపడమర 20అ. కొండ. వుత్తర దక్షిణం ప్రతి ఐదు, పది అడుగులకు రెండు మూడడుగుల దంపుడు తెరలు, ప్రక్కనే పనుకు గూళ్ళు. క్రొత్త మంచి మైకా. తూర్పు పడమర సాలంటారు. కాదు. వుత్తర దక్షిణమే స్థాయిన్. చుట్టు ప్రక్కల పేరులేని చాలా గనులున్నవి. పేరుగల్ల హనుమాన్ దాటియేసిపరుగు.

మరుపూరు

ఆనాది గొప్పతనం. తొలుత సార్జెంటు దొర కాలుమోపినచిచ్చటవేసట. చాలా గనులకు సార్జెంటు పేరు పెడుతారు (Rock lands). 60 అ. ఓపన్ క్వారీ. 20 అ. గాడి కొండలో 30 అ. సొట్టలో పెద్ద పరుకు విస్తారము వచ్చినదట. (New lands) కలకగని 150అ. లోతు. దీనికంటేకొత్తగని 70అ. లోతు. బాగా వచ్చినట్లు చెపుతారు. గుర్జాల సుబ్రహ్మణ్యంగారి కళుజుగని కూడ విరుగుడైనా బాగా వచ్చినదట. ఈమామహేశ్వర దక్షిణంనుంచి వుత్తరం కుంపుడు. 5 అ. గాడికొండ, 30 అ. లోతుకు 15 అ. లకు పెరిగింది. అంతా పైసార్లని అంటారు. ఆ మాటమాత్రము ఎట్లా చెప్పగలము?

దిండిగం

నాగేశ్వర, భూపుత్రి గుర్జాలసుబ్రమణ్యం గారికి బాగావచ్చినట్లే విన్నాము. తర్వాత 20అ. వరకు పనిచేసినవారు నష్టపడ్డారు. యిపుడు వున్నయ్యనాయుడుగారు 20 అ. క్రుంగి త్రిసెకట్ వేసి తూర్పుదంపుకు పట్టుకున్నారు. దీనిప్రాశస్త్యం నడిచొండేవని తోస్తుంది. పూరుపెంబడి రూలి, గ్రీకు మూడు నాలుగుసార్లు నడుస్తున్నట్లున్నది.

గుడ్లదొన

వింతైన ప్రకృతి. ఒక త్రినిదానమాత్రమే చూచినాము. 2 అంగుళములా భూమి పైకి వెళ్లరాని మైకా ముక్కే. 3 అ. వెడల్పు 12 అ. నిడివివరకు గాడి. మధ్యమధ్య కొండ దంపుడు చారలు. 6 అ. లోతుకు 3 అంగుళముల వరుపు దంపుడు అడ్డమువచ్చి ఎగిరిపోయింది. 7 రోజులకు 6000 పౌన్లు మైకా వచ్చినది. 80 అ. సాలు సర్దుకున్నది. మట్టిలోగూడ మైకాగూర్పు చిక్కినవంటారు.

ఒకచోట సాహసికుని వరించినది. వేరొకచోటసాహసింపవద్దనిమందలించినది. మరొకచోట అమాయకుణ్ణే ఆలింగనముచేసుకొన్నది. శాస్త్రజ్ఞునకు మోసేయిచూపినది. ఒకరినిపిలిచి యిచ్చినది. యింకొకరు ఎంతబ్రతిమాలినా లేదన్నది. కాన మైకాపరిశ్రమకు తెలివితేటలకన్నా శక్తిసామర్థ్యములకన్నా, అదృష్టమే మొదటిది. సిద్ధాంతంకూడ అదే. గత అరవై నాలుగుయేండ్ల గనులచరిత్ర పరామర్శచేసి చూచినాము. అమరవాహినులింకినవి. అంతర్వాహినులు పైకుబికవలసివున్నది. చరిత్ర పునరావృతంకావాలి.

ఆదినుండి నేటివరకు మైకాసంపద నిలుపుకొన్నవారు యే ఒకరిద్దరో అయినందున పరిశ్రమ శాస్త్రగ్రస్తము, పారంపర్యం, నష్టసాంప్రదాయమునరాదు. పారపాట్ల పరంపరమాత్రమే. రాకనష్టపడినవారుకొందరు, వచ్చీరాక నష్టపడినవారుకొందరు, బాగావచ్చి నష్టపడినవారు కొందరు. కట్టుబాటులేని పరిశ్రమకు మనుగడలేదు. నిజాయితీలేని పరిశ్రమకు అభివృద్ధిలేదు. మితవ్యయములేని పరిశ్రమకు స్థాయిలేదు. నియమ నిబంధనలులేని పరిశ్రమకు భవిష్యత్తులేదు. అవకతవకలవల్ల పరిశ్రమ కలుషితమౌతున్నది. యీ నాటికి పాతపద్ధతి ఫలప్రదం కాలేదని తోస్తున్నది. యిప్పటి పద్ధతి నేటివాడుకలు పరిశ్రమను నిస్సహాయస్థితికి నెట్టివేస్తున్నవి. కాలానుగుణముగ నడుచుకోవడంవల్ల ఎన్ని క్లిష్టసమస్యలనైన అధిగమించవచ్చు. ఏకవ్యక్తి యాజమాన్యం, పరిపాలన, పరిశ్రమ క్లిష్టస్థితికి కారణమవుతున్నది. ఆర్థికలోటువల్ల తప్పయిన నిర్మాణం జరగడంలేదు. మైకాపరిశ్రమలో యజమాని కార్మికుడు పూర్తిప్రయోజనాన్ని పొందాలంటే యిప్పుడు జరుగుతున్న పద్ధతినగాక ఆర్థికరంగంలో విప్లవకరమైన మార్పులుజరగాలి. సహకారపద్ధతినగాని, లిమిటెడ్ కంపెనీలవల్లగాని ఆర్థికస్థితి పటిష్టమవుతుంది. ప్రతికూలివాడు పరిశ్రమలో కొంచెమో గొప్పో భాగస్వాముడైననాడు పటిష్టమైన సంస్థగా రూపొందుతుంది. యితర ఆస్తిపాస్తులకు దెబ్బతగలకుండా అన్యోన్యసహాయం దీనిఅంతరార్థం. వ్యక్తులమధ్య వర్గాలమధ్య, తారతమ్యాలు కొంత సర్దుబాటై పరస్పరసంఘర్షణలకు తావులేకుండపోతుంది. తరతమ భేదాలు నశిస్తవి. ఆర్థికబాంధవ్యం యేర్పడినప్పుడు స్నేహభావం దానంతటదే యేర్పడుతుంది. అన్నివర్గాల వుత్సాహశక్తే పరిశ్రమను వున్నదశకు తెస్తుంది. పరిశ్రమ నేడు విషమఘట్టములోవున్నది. రేపు యేమి జరుగనున్నదో ఎవరువూహించలేరు. అప్పుడూ నాశాకరణం భయపెడుతున్నది. ఆర్థికకాటకం తరుముకొస్తున్నది. వ్యాపారమాద్యం యెదురౌతున్నది. అన్నిటికీ తట్టుకోగలిగింది సహకార పద్ధతిఒక్కటే. పరిశ్రమ సర్వతోముఖంగా వృద్ధిచెందాలంటే యజమానుల, కార్మికులమధ్య స్నేహపూర్వక వాతావరణం సృష్టింపబడాలి. తాత్కాలికమైన ఒడుదుడుకులుయెన్నోవస్తవి. పోతవి. కాని పరిశ్రమమాత్రం ఆగదు.

నెల్లూరు నలుచెరగుల్లో

[ఏ. పి. కు.]

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

హనుమంతరావు, వంకినాయుడు దశరధ రామయ్య, కూనం నర్సారెడ్డి మధ్య పోటీ వుండేట్లున్నది. చివరకు ఏ యిద్దరిమధ్యో పోటీ ఏర్పడవచ్చు.

దశరధరామయ్యగారి నెన్నుకుంటే శిధిలమై పోతున్న, ఎవరిచేత కాని, శాశ్వత ప్రయోజనాన్ని పొందే కాంగ్రెస్ భవనం చిరస్థాయిగా నిలుస్తుంది. కాంగ్రెస్ కార్యక్రమంగూడా తిగినసిని చేకూర్చబడి పటిష్టంగా నడుస్తుంది.

కూనం నర్సారెడ్డిగారైతే కాంగ్రెస్ నిర్జీవంగా నడుస్తుంది. అయితే నర్సారెడ్డి మంచితనాన్ని కాదనడం లేదు.

హనుమంతరావైతే యిరుపక్షాలకూ అనుకూలంగా వుంటాడు. కేవలం ఏ. సి. రెడ్డి మనిషి, అని మేమనుకోవడం లేదు.

కాబట్టి యీ ముగ్గురి విషయం ఆలోచిస్తే, రాశిగా జరగాలంటే, దశరధరామయ్య అధ్యక్షుడుగా, హనుమంతరావు కార్యదర్శిగాగాని; లేక కూనం నర్సారెడ్డి అధ్యక్షుడుగా హనుమంతరావు కార్యదర్శిగాగాని; హనుమంతరావు అధ్యక్షుడుగా, లక్ష్మయ్య కార్యదర్శిగాగాని వుండడం యిరుపక్షాలకూ సమ్మతంగా వుంటుందేమో! మొత్తానికి శాశ్వత ప్రయోజనాన్ని, కాంగ్రెస్ కార్యక్రమం జరగడాన్ని, పోటీలేకుండా రాజీగాపోయ్యే విధానాన్ని చూడడం మంచిది.

కాటన్ మార్కెట్ జూదం

న్యూయార్కు కాటన్ మార్కెట్ జూదం దిన దిన ప్రవర్ధమానమై ఎదిగిపోతున్నది. ఇది వరకు మద్రాసులోను, ఉత్తరసర్కారుల్లోను వుండేది. ఈ నాడు నెల్లూరులోగూడ విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. దినానికి 15 వేల రూపాయలు జూదంమీద పెడుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఒకవేళ 5 వేలవరకు గెలుపొందినట్లు భావించినా, దినానికి 10 వేలు నష్టం నికరంగా వుంటున్నది. అనగా నెలకు 3 లక్షలు, సంవత్సరానికి 36 లక్షలు అవుతుంది. ఇదివరకే యీ విషయం డి.యస్.పి. నోటీసుకు తేబడింది. ఒక కేసుగూడా నడుస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. డిప్యూ. యస్. పి., సర్కిలు శ్రద్ధవహించి, యీ జూదాన్ని మాన్పించే వుపాయం చేయవలెను.

ఈ కాటన్ మార్కెట్ ఓపనింగ్, క్లోసింగ్ నెంబర్లు రోజూ దినపత్రికలవారు ప్రకటిస్తున్నారు. అందువల్ల వారి పత్రికలు ఎక్కువగా అమ్ముడుపోతున్నవి. అదిగాక పత్రికలలో వ్యంగ్యచిత్రాలు ప్రకటిస్తూ వాటిల్లో రహస్యంగా యీ నెంబర్ల సూచనలు యిస్తున్నారట. అందువల్ల యీ జూదగాళ్లు భూతద్దాలు పెట్టుకొని పరిశీలించి ఆ నెంబరు తెలిసికొని జూదమాడుతున్నారట. కావున పత్రికలవారుగూడా యీ జూదాన్ని ప్రోత్సహించినట్లవుతున్నది. ఇది పత్రికలకు నైతిక పతనం. ఇందుకోసం ఎన్నో తమిళ, ఆంగ్ల పత్రికలుగూడా ఇక్కడకు దిగుమతికావడం, చెలపోవడంగూడ జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం గూడ దీనివిషయం తీవ్రంగా ఆలోచించవలసి యున్నది.

ఈ కాటన్ పిచ్చి ప్రబలినతర్వాత క్రాస్ వర్డు పజిల్సు పిచ్చి కొంచెం తగ్గిపోయింది. ఇదిగాక యీ పిచ్చి హెచ్చినతర్వాత లాటరీ టిక్కెట్లు, గుర్రపు పందాలు అమ్మకం, ప్రాసలు కూడ తగ్గినట్లు తెలుస్తున్నది.

రాజకీయబాధితుల సమస్య

కొడవలూరు చెరువు భూమి విషయంలో యిదివరకు మనిషికి నూరు సెంట్లచొప్పున చిల్లర వంతున తీర్మానించి ఆ ప్రకారం సాగుబడి చేసుకొనుచుండగా యీనాడు తిరుగా కొందరికి ఐదు ఎకరాలని, కొందరికి రెండున్నర ఎకరాలని తీర్మానించడం పాక్షికంగా కనుపడుతుంది. దీనిని తిరుగా పునర్విమర్శిస్తే బాగుంటుందని చాలా మంది సలహాయిస్తున్నారు. కావున పునరాలోచించడం మంచిది.

భూదానయజ్ఞం

ఈ జిల్లా సంచాలకుడు నలబోలు బాలకృష్ణారెడ్డిగారు సంచారం సాగిస్తున్నారు. వేల ఎకరాలు కొందరు యిచ్చినట్లు ప్రకటింపబడుతున్నవి. ఇందులో కొన్ని వ్యర్థమైన భూములున్నా, కొన్ని తమకు హక్కులేని తకరారు భూములుగా కనుపడుతున్నవి. ఇట్లా యివ్వడం యీ ఉద్యమాన్ని, ఏతన్నాయకుడు వినోభా భావేను మోసగించినట్లవుతుంది. అంటే దేముణ్నే మోసగించడమన్నమాట. కావున దాతలు బాగా ఆలోచించి తామిచ్చేది కొద్దిఅయినా మరొకరికి ఉపయోగకరమైందిగా యివ్వడం మంచిదిగాని యిస్తిభా యివ్వడానికివారు భూదానయజ్ఞానికి సమర్పించడం వుచితంగాదు.

♦ ♦ ♦

గూడూరుతాలూకా కోట వాస్తవ్యులు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు 100 ఎకరముల మెట్ట, 5 ఎకరాల యిండ్ల స్థలాలున్నూ.

తెడ వాస్తవ్యులు ఈశ్వరివాక వేణుగోపాలరెడ్డిగారు తమ కుటుంబానికి సంబంధించి కమ్మరపాళెం ప్రాంతంలో వుండే రెండువేల ఎకరాల భూమినిన్నీ.

కోట నల్లపరెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు 100 ఎకరముల మెట్ట ప్రదేశాన్ని దానమిచ్చినట్లు సమితివారు ప్రకటిస్తున్నారు.

వినోభాభావేగారు గాంధీజీ జన్మదినం (2.10.55) నాటికి ఆంధ్రలో ప్రవేశిస్తున్నారు. ఆ తేది నాటికి ఆయాజిల్లాలలో తగినప్రచారం జరిపి, జిల్లా పెద్దలు ఒకటిగా ఏర్పడి సార్థకమైన కృషిని సాగించడం అవసరం.

దీన్నిగూర్చి ఆలోచించడానికి యీ జిల్లా పెద్దల సమావేశము 16.9.55 తేదినాడు సమకూర్చవలసినట్లు శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి సలహాయిచ్చారు. వ్యవసాయ సంస్కరణల భయంతగ్గించాలంటే యీ ఐచ్ఛిక నైతికోద్యమంలో పెద్దలు తోడ్పాటు ప్రదర్శించడం అవసరం.

సంతపేట హత్యలో

నెల్లూరు సర్కిలు రంగారావు, సబ్ యిన్‌స్పెక్టర్లు సాంబిరెడ్డి, గోపాలరావుగారలు తిరుగా కడపజిల్లా వెళ్ళి మరొక ముద్దాయి అమ్మవారిపేట కాపురస్తుడు ఎలికంటి సుబ్బరాయుడిని పూరుమానిళ్ళలో పట్టుకొని నెల్లూరుతెచ్చారు. ఈ కేసుకు సంబంధించిన రెండు వుంగరాలుకూడ అతనివద్ద దొరికినవి. ఈ కేసు విషయంలో పోలీసు లాప్రదున్న శ్రద్ధ గమనార్హం.

సంతాపము

మన సెటిల్‌మెంటు ఆఫీసరు జయరామన్ ఐ. ఏ. యస్. గారు కామెర్ల వ్యాధితో మరణించారని తెలుపుటకు చింతిస్తున్నాము. జయరామన్ యువకుడు, ఉత్సాహి, నిర్మొగమాటి, కార్యదక్షత కలవాడు. వారి కుటుంబానికి మా సంతాపం తెలుపుతున్నాము.

అపి - ఇపి

రెండవ బుణం:. నెల్లూరుజిల్లాలో 16 లక్షలు వసూలైంది. ఈ దఫాకూడా కోటా కంటే మించింది. ఇది కలెక్టరుకు ప్రశంసింపదగు కీర్తి తెచ్చుకోవునంది.

♦ ♦ ♦

కుప్పదహనం:. బుచ్చి కుప్పదహనం కేసు ముద్దాయిలు యీ కోర్టునుండి కేసు బదిలీ కోరారు, జాయింటు కలెక్టరు 16 తేదికి వాయిదా వేయబడ్డది.

♦ ♦ ♦

తిరుపతికి కలరా టీకాలు:. తిరుపతి బ్రహ్మోత్సవాలకు వెళ్లేవారు కలరాటీకాలు వేసుకోవాలని ఆరోగ్యశాఖవారు హెచ్చరిస్తున్నారు.

♦ ♦ ♦

జనసంఘ నాయకుడు:. శ్రీ రాంబాపు గాడ్బోలేగారు 4 తేది నెల్లూరు విచ్చేసిన సందర్భంలో పత్రికా విలేకరులతో మాట్లాడుతూ గోవా విముక్తి అయ్యేంతవరకు సత్యాగ్రహం సాగించబడుతుందని వాక్రుచ్చారు.

♦ ♦ ♦

నేతికల్తీకి రు 250 :. నేతిలో 95 పాళ్లు కల్తీవున్నదని, కోవూరువాసి సంద్యాల రామయ్యకు నెల్లూరు అడిషనల్ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు 28.8.55 రు 250 లు జుల్మానా విధించెను.

మామూలుగా యీ కోవూరు వర్తకులు డాల్డాలో 1 వీశకు 5 పలాల నేతిని కలిపి అంతా నేతికింద అమ్ముతుంటారు. అంటే డాల్డాలో కలితీయేగాని, నేతిలో కలితీగాదు.

ఆరోగ్యశాఖవారు యీ ఒక్క కేసునైనా పట్టుకొన్నందుకు ధన్యవాదాలు. అనగా నెల్లూరు మున్సిపాల్టీలోకూడా ఆరోగ్యశాఖ పనిచేస్తున్నదని అర్థం.

వీళ్లు యీ నెయ్యి అమ్మేకాలం, మధ్యాహ్నం శానిటరీ యిన్‌స్పెక్టర్లు భోజనానికి పొయ్యే సమయంలో. హుషారు.

♦ ♦ ♦

జ్యోతిష మహాసభ:. 11—9—55 సా॥ పురమందిరాన మహాసభఆహ్వాన సంఘ రాజమాన్యాన జరిగే సభలో జొన్నలగడ్డ, స్వయంపాకుల, గోమేధికం, మున్నగు ప్రముఖులుపన్యసింతురట.

♦ ♦ ♦

స్కౌట్ శిక్షణ శిబిరం:— దశరాశలవుల్లో 16 తేదినుండి 25 తేది వరకు 10 రోజులు స్కౌట్ మాస్టర్లశిక్షణ జరుగుతుందట. వివరాలు శెక్రటరీ సుందరరాజారావుగారికి వ్రాసి తెలిసికోండి.

బజారు ధరలు

ధాన్యంధరలు యీ వారంలో తెలవంచినవి.

మొలగొలుకులు	పుట్టి	రు. 250—0—0
జి. బి. 24	,,	240—0—0
కేసర్లు	,,	150—0—0
మొ॥బియ్యం 60 శేర్ల కట్ట		29—12—0
	,,	31—0—0
పెసలు	తూము	16—0—0
కేశమిర్చి	వీశ	1—10—0
చింతపండు	,,	0—10—0
బెల్లం	,,	0—6—6
శనగపూస	,,	1 5—0

బంగారు-వెండి

పవరుబంగారు	62—0—0
పవకెత్తు బంగారు	59—0—0
వెండి తులం	1—10 0

అన్నిరకాల తెలుగు.
ఇంగ్లీషు
అచ్చుపనులకు
జమీన్‌రైతుప్రెస్
కు విచ్చేయండి

Tender Notice

Sealed Tenders are invited from recognised contractors to reach the undersigned on or before 11 A. M. on 28th day of September 1955 for the transport of seeds and manures etc. in Nellore district from 1-10-'55 to 30-9-'56.

Tender forms and conditions of Tender can be had from the District Agricultural Officer Nellore on any working day between 11 A. M. to 5 P. M. on payment of Rs. 2-0-0 under "XXIX Agriculture - and Miscellaneous receipts" and 0—0—6 under 'XIII other taxes - sales tax'.

For the further particulars enquire at the office of the District Agricultural Officer, Nellore.

Sd. K. Raghunadha Reddy,
Dt. Agrl. Officer, Nellore.

మచిలీపట్నం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 144 of 1950.

కటకం శెట్టి కృష్ణారావు ... —వాది.
కటకం శెట్టి సుబ్బారావువగైరా—ప్రతివాదులు.

ప్రతివాదు తా॥ యీక్రింద వుదహరించిన ఆస్తిని పై నెంబరు డిక్రీ అమలులో కోర్టువారి ఉత్తర్వుల ప్రకారం 7—11—55 తేదిన పగలు 10 గం॥ లగాయతు వేలము వేయబడును.

బందరు సబ్ రిజిస్ట్రారువారి ఇలాకా బందరు బచ్చుపేటలోని పాత 17. నవార్డు క్రొత్త 18. నవార్డు మునిసిపల్ నెం 237 క్రొత్త నెం 312 ను డాబాయిల్లు స్థలంకు హద్దులు:. [తూ] మున్సిపల్ సందు [ప] తోట వెంకటప్పయ్యనాయుడుగారి స్థలం [ఉ] తోట వెంకటప్పయ్యనాయుడుగారి స్థలం [ది] ప్రతివాదితాలూకు స్థలం. సదరు హద్దులమధ్య 250 చదరపు గజముల స్థలమున్నూ సదరుస్థలంలోని డాబాయిల్లు.

—తెరిగా వెంకటరామారావు,
వాదితరపు అడ్వకేటు.

కుప్పం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. No. 16 of 1955.

మైనరు వి. యస్. సుబ్బరాజుకు Nextfriend వి. సి. వెంకటాద్రిశెట్టి —పిటీషనరు.
వి. నరసమ్మ వగైరాలు —రెస్పాండెంట్లు.

పై పిటీషన్‌లో పిటిషనరు మైనరు వి. యస్. సుబ్బరాజు తండ్రి అయిన వి. సి. సుబ్రహ్మణ్యంశెట్టి 8—1—55 తేదిన మోటారు సైకిలులో మద్రాసు, బెంగుళూరు ట్రంకు రోడ్డుపై ప్రయాణము చేయుచు పడి మరణించినాడు. వారి తాలూకు వారివద్ద వుండిన చరసొత్తులు వసూలుకేసు సబ్ మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టునుండి వాపసు పొందుటకు Succession Certificate కోరుచూ పై మనవి దాఖలు చేయబడి వాయిదా 27—9—1955 తేదీకి పై కోర్టునందు వేయబడి యున్నది. ఆక్షేపణ గలవారు పై తేదిన పై కోర్టులో [illegible] ఆక్షేపించవచ్చును.

—కె. శ్రీనివాసులుశెట్టి,
ప్లీడరు.

శ్రీవనదేవి మూలికాఫార్మసీ
చీమకుర్తిపోస్టు — ఒంగోలు తా॥
అజీర్ణభైరవి:- పిల్లల సకల రోగ
ములు రూపుమాపి - ఆకలి, బలమును,
పుష్టి-తుష్టి కలుగజేయును
మకాం: ప్రతి నెల 1, 2 తేదీలు
నెల్లూరు.
నారుగుపులకు - మలేరియాకు గ్యారంటీ

విన్నమాల హరిజనోత్సవం

బుచ్చి విద్యా సదనం

హిందీ ప్రేమికులు మండలి ఆధ్వర్యాన శ్రీ వాకాటి పెంచలురెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 1 తేదీ విద్యాసదనం ప్రారంభించబడింది. శ్రీమతి ఎ. పద్మాంబ బి. ఏ., బి. టి. గారు ప్రారంభించిరి. పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైనవారికి బెజవాడ దశరథరామరెడ్డిగారు బహుమానములనొసంగిరి. హిందీ భాషావశ్యకతను గూర్చి శ్రీ శంకర చంగయ్యగారు గంభీరంగా ఉపన్యసించిరి. సదనం సంచాలకుడుగా శ్రీ పమిడిపాటి బాలమోహన సుబ్రహ్మణ్యంగారు నియమింపబడ్డారు. —ఓ. వి.

• • •

హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ ఎ. రామస్వామిరావుగారి బదిలీ సందర్భంలో 5 తేదీ, హరిజన బాలుర హాస్టలులో, శ్రీ ఆర్. నారాయణరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన, వీడ్కోలు సభ జరిగింది. హరిజనాభ్యుదయానికి రామస్వామిగారు చేసిన సేవను పలువురు ప్రశంసించిరి. విద్యార్థుల క్రీడలకు, భావి అభ్యుదయాన్ని గూర్చి హెడ్మాస్టరు గారు హితోపదేశం చేశారు. తేనీటి విందు జరిగింది.

—చింతా రమణయ్య

• • •

విన్నమాల హరిజనోత్సవం

గత 30 తేదీన హరిజనదినోత్సవం, నాయుడుపేట యిలాకా విన్నమాలలో కలెక్టరు శ్రీ యం. వి. రాజారావుగారి ఆధ్వర్యాన బ్రహ్మాండంగా, విజయవంతంగా, వేడుకగా జరిగింది. నెల్లూరునుండి అన్నపూర్ణమ్మ, పట్టయ్య, ఆంజనేయులు, వెంచయ్య, గుప్త, కాయప్ప, శాసనసభ్యుడు వేమయ్య, నాకాటు హరిజనహాస్టలు అధిపతి బాలకృష్ణారెడ్డి ప్రభృతులనేకులు విచ్చేసి యీ ఉత్సవంలో పాల్గొన్నారు. దేవాలయ ప్రవేశం మేళతాళాలతో ఆనందంగా జరిగింది. సహపంక్తి భోజనం చెప్పలేనంత రుచికరంగావుండినది.

నాటిరాత్రి నాయుడుపేట ఏ. ఎల్. సి. మిడిల్ స్కూలులో జరిగిన సభలో బాలకృష్ణారెడ్డిగారు ఉపన్యసించారు. నాకాటి హాస్టలు విద్యార్థులు పాడినపాటలు చాల బాగుండినవి. అన్నపూర్ణమ్మగారి ఆధ్వర్యాన, పులుగుండ్ల రామకృష్ణయ్య విరచిత 'నిష్కృతి' నాటకం కలెక్టర్ సమక్షమున ప్రదర్శింపబడింది. విద్యార్థినులు చక్కగా నటించి, ప్రజల హృదయాలను ద్రవింపచేశారు. గాంధీజీ జీవితం గురించి కథను హరిజన విద్యార్థిని చిరంజీవి సుశీల రసవంతంగా చెప్పింది. కస్తూరిదేవి విద్యాలయ సంగీత ఉపాధ్యాయిని శ్రీమతి రంగనాయకమ్మ గారు కర్ణాటక బాణీలో రెండు గీతాలను మధురంగాపాడి, ప్రేక్షక హృదయాలను ఆనందపూర్ణంగాచేసింది.

కలెక్టరుగారు యిలాంటి ఉత్సవాలపట్ల ప్రత్యేకశ్రద్ధచూపడం అభినందించదగిన విషయం. నెల్లూరు తాలూకాలో హరిజనుల ప్రవేశం జరగని కొన్ని ఆలయాలున్నవట. యీ దఫా ఆ గ్రామాలలో యీ హరిజన దినోత్సవాలను జరిపించమని కోరుతున్నాము.

• • •

నాయుడుపేట మార్కెట్

పదివేల రూపాయలవ్యయంతో పంచాయితీ బోర్డువారు నిర్మించదలపెట్టిన మార్కెటును, కలెక్టరు శ్రీ యం. వి. రాజారావు గారు గత 31 తేదీ శంఖుస్థాపన గావించారు. ప్రెసిడెంటు శ్రీ ఆదిశేషయ్యగారు రాజారావుగారికి ఒకవిజ్ఞాపన పత్రమును సమర్పించారు. గ్రామానికి ఒక ప్రసూతి శిశుసంరక్షణ కరాలయం అవసరమని, దానికి 20 వేలు కావ

—కోరిన అఖరు పేజీలో

కన్యాశుల్కం

(6 పేజీ తరువ)

లను వ్రాయించడం లాంటి ప్రధాన మార్పులు చేయడంద్వారా అప్పారావుగారి భావాలకు, నాటక మూలానికి తీరని అన్యాయం చేశారు. అసలు గిరీశంలాంటి వసుల్యాతి వ్యక్తులు, సంఘములోచేరి ఎప్పటివల్ల ఆడవలసిన ఆటలు వారివల్ల ఆడి, సంఘ విద్రోహానికి తలపడే చీడపురుగుల్ని నిర్మొగమాటంగా బహిష్కరించాలన్న అప్పారావుగారి నాటక సమష్టి ధ్యానికి విరుద్ధంగా, మధురవాణిచే శాపాని

సృష్టి విచిత్రం!

నాలుగు కాళ్ళు, నాలుగుచేతులు, రెండు పొట్టలుగల శిశువు

బొంబాయి రాష్ట్రంలోని పాలంపూర్ అనే గ్రామంలో ఒక స్త్రీకి నాలుగు కాళ్లు, నాలుగు చేతులు, రెండు పొట్టలుగల శిశువు జనించింది. తల్లి, బిడ్డ క్షేమంగావున్నారట

జరపవలసిన బుచ్చమ్మను దెచ్చి, గిరీశంలాంటి దుండగీకి, సౌజన్యారావుగారిలాంటి పెద్దమనిషి సమక్షంలో వివాహం జరిపించి, చివరన గిరీశాన్ని సంఘసేవాభిలాషిగా చిత్రించడం లాంటి మార్పులవల్ల నాటక ప్రధాన ఆశయానికే భంగం కల్గింది. హాస్యానికి పూటకూళ్లమ్మను మరలా సౌజన్యారావుగారింట్లో వంటలక్కగా తయారుచేసి గిరీశంపైకి వదలటం కూడా సమంజసంగా లేదు. తమ స్వంతకథలలో ఎలాంటి మార్పులుచేసుకున్నా అడిగే పనిలేదుగాని, ఒక గొప్పకవి ప్రతిభావాశయానికి విరుద్ధంగా మార్పులుచేయడం సమర్థనీయంగాదు.

'పుత్తడిబొమ్మ పూర్ణమ్మ' గేయ చిత్రీకరణ బాగుంది. శ్రీ శ్రీ పలుకంట తడిపెట్టిస్తున్నది. సంగీతంబాగా అమర్చివుంటే హృదయాలమీద మరింత ఎక్కువగా పనిచేసేది. శ్రీ శ్రీ గారి గేయంలోని కవి సహజకవితా ధోరణిగాని, సహజ యుక్తిభావవేగంగాని ప్రదర్శించలేకపోయినందున, అంతమహోన్నతగీతం చప్పగా తేలిపోయింది. ఏపాటకూ సంగీతం చక్కగా అమర్చలేకపోయారు.

గురజాడవారి గిరీశాన్ని రామారావులో మనం చూడలేకపోయినా, అతనివల్ల చిత్రానికి నష్టం జరుగలేదు. సావిత్రిలో, అప్పారావుగారి శిల్ప సృష్టి జేన్య మధురవాణి కనుపించదు. లక్కినవారు పాత్రోచితంగ నటించారు. నాటకం చదువనివారికి చిత్రం సహజంగానేవుంటుంది.

—జి. ఆర్. వేపకొమ్మ.

2

ఆంధ్ర నవయుగ వైతాళికుడైన గురజాడవారి ఆదర్శప్రాయమైన నాటకం, వినోదాలకి చేతిలోబడి ఖూనీఅయింది. రామారావు గిరీశంగా ఏకోణంనుండి చూసినా కనుపించడు, మధురవాణిగా సావిత్రి బాగా నటించింది. బుచ్చమ్మగా జానకికి సరైన అవకాశమివ్వబడలేదు. సైటింగు సంతృప్తికరంగా లేదు. ఎడిటింగు దెబ్బతిన్నది. 'పూర్ణమ్మ' గేయం చాలాబాగుంది. శ్రీ శ్రీ గేయానికి అన్యాయం జరిగింది.

—జి. వెంకటేశ్వరరావు

3

మూలానికి విరుద్ధంగా మార్పులుజరగడం, చిత్రం సుఖాంతంగానడం పెద్దలోపం. సదాశివబ్రహ్మంగారి సంభాషణలు బాగున్నవి. ఘంటసాలవారి సంగీతం చిత్రానికి జీవం పోసింది. ఫోటోగ్రఫీ అద్భుతాలు ఒకేతూరిగా పడునలేదు. గిరీశంగా రామారావుకంటే సి. హెచ్. నారాయణరావును వేసివుంటే బాగుండేది. సావిత్రి మధురవాణిగా చిత్ర విజయానికి దోహదమిచ్చింది. దేవదాసువంటి ఉత్తమ చిత్రాలను నిర్మించిన డి. యల్, యీ కథను మార్పు చేయకుండా తీసివుంటే మంచిపేరు దక్కించుకొనివుండేవారు.

—ఎల్. వెంకటరావు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీను వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు - 4. ఫోను నెం 71354 రు.
బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.
అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారణడిపో!
మా "భువనేశ్వరి"గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, దద్రివాతం, చచ్చు, తిమ్మెర్లకు త్వరలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్ మార్కు గల ఔషధము మాత్రమే వాడుము.
వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు - యింతకుమించినది ప్రపంచంలో లేదు.
ఒకవారమునకు ఔషధము రూ. 7-0-0 లు. ప్యాకింగ్ పోస్టేజి వేరు.
'ఆయుర్వేద కేసరి' - 'వైద్యవిశారద' 'కవిరాజ్' కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
పక్షవాత స్పెషలిస్టు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి - నెల్లూరు.

ఆంధ్ర, మద్రాసు రాష్ట్రాల సరిహద్దు సమస్యలు

ఆంధ్ర ప్రభుత్వానికి శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డిగారి సూచన

ఆంధ్రరాష్ట్ర దక్షిణ సరిహద్దు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాల రెడ్డిగారు యీ దిగువ ప్రకటన గావిస్తున్నారు:-

ఆంధ్రప్రజల చిరకాల వాంఛితమైన ఆంధ్రరాష్ట్రము నిర్వివాద ప్రాంతములతో ఏర్పాటైనా కొన్ని లక్షల మంది తెలుగు ప్రజలు మద్రాసు రాష్ట్రంలోనే యింకా వుండిపోయినందున నూతన రాష్ట్రము అసంపూర్ణంగానేవుంది.

చిత్తూరుజిల్లా మొదట నిర్వివాద ప్రాంతముగా ప్రారంభించబడినా ఇటీవల వినాయగం శివజ్ఞానగ్రామణివంటి తమిళ నాయకులు తమిళ ప్రజలను రెచ్చగొట్టి సత్యాగ్రహం చేస్తామనే బెదిరింపులవల్ల, సరిహద్దులలోని తెలుగు తమిళ ప్రజల స్నేహభావము చెడినా, వాతావరణం కలుషితమైనా, ఆంధ్ర మద్రాసు సరిహద్దు సమస్యలను సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కరించుకొనుటే సమంజసము.

మద్రాసురాష్ట్ర ఉత్తరసరిహద్దు వివాదగ్రస్త ప్రాంతంగా పూర్వం కేంద్రప్రభుత్వమే ప్రకటించియున్నది. చెంగల్పట్టు జిల్లాలోని పొన్నేరి, తిరువళ్లూరు, శ్రీపెరుంబుదూరు ప్రాంతాలు; ఉత్తరార్కాడు జిల్లాలోని అరక్కోణం, వాలాజా, గుడియాత్తం తాలూకాలు; సేలంజిల్లాలోని హోసూరు, కృష్ణగిరి తాలూకాలలో సుమారు 700 గ్రామాలలో నాలుగులక్షలకుపైగా ఆంధ్రులు అత్యధిక సంఖ్యాకులుగా నివసిస్తున్నారు. వీరందరు ఆంధ్రప్రాంతంలో చేరిపోవాలనే వాంఛిస్తున్నారు. తిరుత్తనిలోని మైనారిటీ తమిళులే సత్యాగ్రహానికి తలపడితే, ఆంధ్రులుకూడ అందుకు సంసిద్ధమే.

ఆంధ్రలోని సరిహద్దు తమిళ గ్రామాల విషయంలో మద్రాసు మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, స్థానికసంస్థలు అత్యంత ఆసక్తి కనుపరుస్తూ ఆందోళన చేస్తున్నారు, కేంద్రానికి విజ్ఞప్తులు పంపుతున్నారు. కాని ఆంధ్ర మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, నాయకులు మద్రాసురాష్ట్రంలోని తెలుగు ప్రాంతాల గురించి ఏలాటి శ్రద్ధ ఆసక్తి తీసుకొనకపోవడం శోచనీయం. ఆంధ్రశాసనసభా బడ్జెటు సమావేశంలో ఆంధ్ర మద్రాసు సరిహద్దుల సమస్యను గురించి ప్రకటనలుగాని ప్రశ్నలుగాని వెలువడకుండుట విచారకరమైన విషయం. మద్రాసునగరాన్ని బళ్లారిప్రాంతమును ఆంధ్రులకు చేజిక్కకుండా చేసిన ఆంధ్ర నాయకుల ముభావము, అనైక్యతే ఆంధ్ర – మద్రాసు సరిహద్దు గ్రామాల విషయంలో పునరావృతమౌతుందనే భయం కలుగుతున్నది.

సరిహద్దు సమస్యలనుగురించి ఆంధ్ర మద్రాసు ప్రభుత్వాల ప్రతినిధులు చర్చలకుపక్రమించేటప్పుడు, సరిహద్దు ప్రాంతాలలోని అనుభవజ్ఞులైన కొందరి సలహాలను తీసుకొనుట అత్యవసరం. ఇంతకుపూర్వం ఆంధ్రరాష్ట్ర దక్షిణసరిహద్దు సంఘమువారు, సరిహద్దుసమస్యలను పరిశీలించుటకు ఆంధ్రప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన కమిటీలు తయారుచేసిన రిపోర్టులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసుకమిటీ ఫజల్ ఆలీ కమిషన్‌కు సమర్పించిన విజ్ఞప్తులున్నవి. వాటిని ఆధారంగాపెట్టుకొని సంప్రదింపులు కొనసాగించడం ఉత్తమం. మద్రాసు ఆంధ్రప్రభుత్వాలు నిర్దేశించిన ఆరుసూత్రాలకు తోడు, "ఏగ్రామంలోగాని నూటికి 75 పాళ్లు ఆస్తిపాస్తులు ఏ భాషావర్గానికి చెందియుంటే, అట్టివారిని ఆయా భాషారాష్ట్రంలో చేరుటకు అవకాశం కలిగించవలెను" అని 7 వ సూత్రంగా వుండాలని మద్రాసు ప్రభుత్వానికి తెలియచేయవలసినదిగా ఆంధ్రప్రభుత్వమును కోరుచున్నాను. సరిహద్దుగ్రామాలలో నూటికి 75 పాళ్లు ఆస్తిపాస్తులు కల వారందరూ ఆంధ్రులే కావడం గమనార్హం.

మద్రాసుమంత్రుల తీపిమాటలకు లోబడరాదని హెచ్చరిస్తున్నాను. ఆంధ్రుల హక్కుల రక్షణకు కార్యకర్తల కృషికంటే బాధ్యత ఆంధ్రమంత్రులు శాసనసభ్యులపై కలదని మనవిచేస్తున్నాను.

సినిమా వార్తలు

—మల్హార్—

లలితాఫిలిమ్స్‌వారి చరణదాసి బ్రహ్మాండమైన స్టార్ వేల్యూగల చిత్రం. శరవేగాన తయారవుతూంది. విజయదశమికల్లా ఇది విడుదల అయిపోతుందని తెలుస్తోంది. ఆ తర్వాత వీరు "ఉషాపరిణయ" ఇతివృత్తాన్ని తెరకెక్కించబోతారు.

* * *

"అమరసందేశం" చిత్రాన్ని అందించిన సాహినీ సంస్థకూడా పౌరాణికచిత్రాన్నే తయ్యసంకల్పించింది. పూర్వం నిర్మించబడ్డ ఇతివృత్తమే ఇది. పేరు పాండురంగమహాత్మ్యం.

* * *

విజయావారి "లవకుశ" చిత్రంలో నటించడానికి చాలామంది బాలకులఫోటోలు వచ్చాయట. రాముడుగా యన్.టి. రామారావునీ, లక్ష్మణుడుగా నాగేశ్వరరావునీ, సీతగా సావిత్రినీ, వాల్మీకిగా యస్. వి. రంగారావునీ విజయావారు నిర్ణయించుకున్నట్లు కర్ణాకర్ణిగా వినిపిస్తోంది.

* * *

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీఫిలిం కంపెనీవారి శ్రీకృష్ణతులాభారం త్వరితగతిని పూర్తి అవబోతూంది. సి. శ్రీనివాసరావు దర్శకుడు.

* * *

పి. పుల్లయ్య - వెంకటేశ్వరమహాత్మ్యం చిత్రాన్నేకాక మరో సాంఘికాన్నికూడా నిర్మించబోతాడనీ, ఆత్రేయ కథ, మాటలు, పాటలు కూరుస్తున్నాడనీ తెలుస్తోంది.

* * *

ప్రతిభావారి "ఋష్యశృంగ"కి మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి కవిఅయితే. కస్తూరి శివరావు ఋష్యశృంగకి వద్దాది అనేయువకుడు. ఈ వద్దాదిని భరణీ రామకృష్ణ ప్రోత్సహించాడు. "చింతామణి" కారణంగా వద్దాది వ్రాసిన ఋష్యశృంగ ఇతివృత్తం భరణీకి దూరమై, ప్రతిభా ప్రాంగణానికిపోయి, శివరావు హస్తాల్ని అలంకరించింది.

* * *

అంజలీపిక్చర్స్‌వారి "కణంతల" చిత్రానికి పి. పుల్లయ్య దర్శకుడుగా ఎన్నిక చేయబడ్డాడు.

* * *

ఆనందావారి "మేలుకొలుపు"కి మళ్ళీ మేలుకొలుపులు ప్రారంభమయ్యాయి. త్వరలోనే ఇది సెట్స్‌మీదకి వెళ్ళబోతోంది.

* * *

ఆర్. నాగేశ్వరరావు విశ్వామిత్రుడుగా - లక్ష్మీరాజ్యం చంద్రమతిగా నటిస్తూన్న హరిశ్చంద్రకి 'బుక్' అయ్యారు.

.... మన దేశం ....

(2 వ పేజీ తరవు)

అందువల్లనే గోవాసమస్యాపరిష్కారం చాల క్లిష్టమైంది.

కమ్యూనిస్టులూ, జనసంఘం తదితరపార్టీలు విమర్శలు చేయడం, సవాళ్ళు వేయడం సులభం. కాని అంతర్జాతీయ పరిస్థితుల దృష్ట్యా, పాకిస్తానువంటి యిరుగు పొరుగు రాజ్యాల అమిత్రవైఖరిదృష్ట్యా కాంగ్రెసు ఆ తీర్మానం చేయక తప్పిందికాదు. పోర్చుగల్‌తో సంబంధాలను తెగత్రెంపులు చేసుకోవడం, ఆర్థిక దిగ్బంధనంవంటి చర్యలను ఇండియాప్రభుత్వం తీసుకొనివుంది. ఇండియాలో పోర్చుగీసు స్థావరాల సరిహద్దులను మూసివేయుటకు ప్రభుత్వంతీసుకున్నచర్య తరువాత, గోవాలో సమష్టిగాకాని, వ్యక్తిగతంగాకాని భారతసత్యాగ్రహులు పాల్గొనడం సబబుకాలేదు. గోవనులు సత్యాగ్రహాన్ని చేయుటలో ఏ అభ్యంతరమూలేదు. అది జాతీయ విముక్తి పోరాటానికి అవసరమైన సాధనంకూడా. గోవా భారత భూభాగమే అయినా, ప్రస్తుతం ఇండియనులు పోర్చుగల్ పెత్తనంక్రింద లేరు కాబట్టి వారు ఒక విదేశీ రాజ్యంపై సత్యాగ్రహం జరపడంతో సమానం.

కావున సత్యాగ్రహానికి వ్యతిరేకంగా ఎ.ఐ.సి.సి. తీర్మానం సందర్భశుద్ధిగానే వుంది.

* * *

నెహ్రూపై జయప్రకాష్ నిందారోపణలు

జయప్రకాష్ నారాయణవంటి ప్రసిద్ధ దేశభక్తుడు మరలా వివాదాస్పద రాజకీయాలలో ప్రవేశించడం విచారకరమైన విషయం. బీహారులో విద్యార్థులపై పోలీసుకాల్పుల సంఘటన విషయంలో ఆయన నెహ్రూపై చేసిన విమర్శ అనుచితమనే చెప్పవలసియున్నది. పోలీసుకాల్పులను బహిరంగంగా ఖండించలేదని నెహ్రూను నిందించడం సమంజసంగా లేదు. నెహ్రూను నిందించబూని, కమ్యూనిస్టులను బలపరచడంజాస్తి ఆయన ఆవేశంలో విచక్షణను కోల్పోయాడనే చెప్పవలసియుంది. దేశభక్తిపేరుతో ఎవరికివారుతమ చర్యలను సమర్థించటూనుకోవడం అనుచితం. బ్రిటిష్‌వారి హయాంలో పోలీసును దుయ్యబట్టడం ఆనాటిదేశభక్తి. స్వాతంత్ర్యభారతావనిలో, పోలీసుల బాధ్యతలుమారినాకూడా, వారిని దుయ్యబట్టడంకూడా దేశభక్తియుతచర్యఅనిజయప్రకాష్ భావించడం పొరపాటు. జాతీయపతాకాన్ని అగౌరవపరచడం, విద్యార్థుల హింసాచర్యలను నెహ్రూ విమర్శించడం జయప్రకాష్‌దృష్టిలో నేరమైతే అంతకన్న శోచనీయమైన విషయం వుండబోదు. నెహ్రూను నియంతగా చిత్రించడం సముచితంకాదు. పోలీసులుగాని విద్యార్థులుగాని ఎవరు తప్పుచేసినా వారిని శిక్షించుటకు వెనుకాడనని నెహ్రూ చెప్పినప్పుడు, జయప్రకాష్ నిందారోపణలు కేవలం ఆధారరహితాలని వేరేచెప్పాలా?

సమస్త
నేత్ర శిరోరోగములకు
భృంగామలక తైలం
*
పక్షవాతము - రక్తవాతము
కీళ్ళనొప్పులు మున్నగు
వాతవ్యాధులకు
క్షీరబల
*
రక్తపోటు - నిద్రాభంగం
శిరోభ్రమ - మనోదౌర్బల్యములకు
మహాత్రిఫలాది తైలం
* * *
డాక్టర్
సి. రామయ్యంగారు
కల్పాశ్రమము
నెల్లూరు.

శుభసందేశము
యౌవనోద్రేకము కోరు పురుషులకు సత్యనిరూపణగల చికిత్సగలదు. నవయౌవనము పుష్పించి మనోత్సాహమును కలిగించగల 12 రోజుల ఔషధ ప్రకరణ రూ. 25/- లు. పూర్తిచికిత్సతో ఉద్రిక్తమగు సహజశక్తి స్థిరపడును. అతి సుకుమారులు కూడ వాడందగు ఉత్తమపద్ధతి. ప్రయత్నించి మనశ్శాంతిని పొందుదురుగాక - స్వాగతము.
త్వరలో మెడ్రాస్ టి. నగర్‌లో బ్రాంచి ఆరంభించబడును.
డా॥ టి. రామచంద్రారావు, H. M. P.
Sexual Specialist
254, తోంబరంవారివీధి,
పత్తేఖాన్‌పేట – నెల్లూరు.

పక్షవాతమునకు
PARALYSIS CURE (REGD)
(Trade Mark No. 154754)
మామందు అమోఘంగాపనిచేస్తుంది. అవ్యాధినుండి మిమ్ములవిముక్తిచేస్తుంది. దిగులుపడవలదు. వాతం మందు రూ. 8-17-0 లు.
బొమ్మా జితేంద్ర
(బొమ్మా కేశవులు కుమారులు)
నెల్లూరు

స్థాపితము 1920 సంవత్సరము
కుష్ఠు బొల్లి
సమస్త చర్మ వ్యాధులకు గ్యారంటి చికిత్స
కేటలాగు. సలహా ఉచితము
రెడ్డి అండ్ కో. (రిజిష్టర్డు)
M. గోపాలపురం — తూర్పుగోదావరిజిల్లా
బ్రాంచి: కాపువీధి — నెల్లూరు.

నారసింహ లేహ్యం
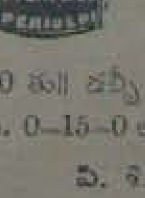

బంగారుతో చేయబడి. మేహము, నిస్త్రాణ, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టం, అతిమూత్రమును పోగొట్టి బలమును వీర్యవృద్ధిని కలిగించును. 20 తు॥ డబ్బీ రు. 3-4-0 లు, పోస్టేజీ రు. 0-15-0 లు. మా క్యాటలాగును ఉచితం.
పి. కె. ఎ. అండ్ కో.,
ఆయుర్వేద సమాజం - పెరిదేపి, -
నెల్లూరు జిల్లా.

తెలంగాణావారికి క్లిష్టసమస్యకలుగజేశారు

(మొదటిపేజీతరువాయి)

కూడా ద్వితీయ ప్రణాళిక మొత్తంలో జేయుతుంది. ఇవన్నీపోతే ద్వితీయ ప్రణాళికక్రింద క్రొత్తగా మనకుచెందేమొత్తం స్వల్పమన్న మాట. అయితే రెండవ ప్రణాళికలో చేరకుండా, వరదనివారణ, భారీ పరిశ్రమలు మున్నగు వాటిక్రింద ప్రత్యేకంగా కేటాయించే ధనంలో మనభాగంకొంతముట్టవచ్చు.

గతవారం మేము వెల్లడించినట్లు, వివిధ రాష్ట్రాలకు సమానంగా పంచాలనేసూత్రం న్యాయమైందికాదు. అభివృద్ధి అయిన ప్రాంతాలను, వెనుకబడినప్రాంతాలను సమానంగాచూడడం సమంజసంగాదు. జనాభా నిష్పత్తినిబట్టి నిర్ణయించడంకంటే, ఆయారాష్ట్రాల అభివృద్ధినిబట్టి నిర్ణయించడం వుత్తమంగా వుండేది. నాగార్జునసాగరం, వంశధార మున్నగునవి చేర్చబడినవనే సంతోషం తప్పితే, ప్రణాళిక మొత్తం కేటాయింపులో అన్నిరంగాలలో వెనుకబడివున్న ఆంధ్రరాష్ట్రానికి పూర్తిన్యాయం కలుగలేదనే చెప్పవలసివుంటుంది.

* * *

హైదరాబాదును విడదీసి, హైదరాబాదు రాజధానిగా ప్రత్యేక తెలంగాణా రాష్ట్రాన్ని ఫజులాలీకమిషన్ సూచిస్తుందని, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ప్రకటించడంతో తీవ్రవాదోపవాదాలను, తెలంగాణా కాంగ్రెసు వాదులలో తీవ్రవిభేదాలను కల్గించగలదు.

రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల నిర్మాణాన్ని ఫజులాలీకమిషన్ సూచించగలదని చాలా కాలంగా వస్తున్న వార్తలు కేవలం వదంతులుగాదని గోపాలరెడ్డిగారి నేటి ప్రకటనను బట్టి మనం అర్థంచేసుకోవచ్చు.

హైదరాబాదు తెలుగుజిల్లాలు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో చేరేది లేనిది, ఆ ప్రజలు నిర్ణయించుకోవలసిన విషయమైనా, ప్రజలలో, నాయకులలో తీవ్ర విభేదాలకు దారితీసే యీ సమస్యను వారికి వదలివేయకుండా, ఫజులాలీ కమిషనే నిర్ణయించడం వుచితంగా వుండేది. నేడు దేశంలో వున్న 28 రాష్ట్రాలను, 15 రాష్ట్రాలుగా నిర్మాణం గావించుటకు సూచనలు చేస్తున్న యీ కమిషన్, ఒక్క తెలంగాణా రాష్ట్రానికి సంబంధించి, ఆంధ్రలో చేరేది లేనిదీ వారే నిర్ణయించుకోవాలని వదలడం అనవసర చిక్కులను కల్పిస్తుంది.

విశాలాంధ్రలో చేరేది లేనిది క్రొత్తగా వచ్చే తెలంగాణా శాసనసభ నిర్ణయంచేయాలని కమిషన్ సూచించడం, రాబోయే ఎన్నికలలో తెలంగాణాలో నొప్పిని కల్గించే క్లిష్ట సమస్యగా దీనిని సృష్టించడంగా వుంటుంది.

విశాలాంధ్ర విషయంలో తెలంగాణా కాంగ్రెస్ వాదులలో యిప్పటికే తీవ్ర విభేదాలున్నాయి. హైదరాబాద్ శాసనసభలోని తెలుగుసభ్యులు యీ సమస్య విషయంలో రెండు వర్గాలుగాచీలి పోట్లాడుకున్న సాదృశ్యంగూడా లేకపోలేదు. అలాంటప్పుడు, కమిషన్ క్రొత్తగా సృష్టిస్తున్న యీ సమస్య 1957 లో జరుగబోయే ఎన్నికలలో తెలంగాణా కాంగ్రెసువాదులను రెండుగా చీల్చగలదనేది స్పష్టమైనవిషయం. దీనివల్ల తెలంగాణాలో కాంగ్రెస్ ఛిన్నాభిన్నమై, [illegible] పరిస్థితిగూడా జరుగవచ్చు. ఈ విషమ పరిస్థితి తప్పదని తెలిసి, [illegible] ఒక క్రొత్త క్లిష్ట సమస్యను సృష్టించుకొనుటకు కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులు సమ్మతిస్తారా?

కాంగ్రెసువాదులలో కలిగే యీ అనైక్యతవల్ల, యీసమస్యను ఎన్నికలలో ప్రబలమొనర్చి, తాము బలపడుటకు కమ్యూనిస్టులు తీవ్రంగా ప్రయత్నించవచ్చు. ఫజులాలీకమిషన్ యీ సూచన యదార్థమైతే, యిది పరోక్షంగా కమ్యూనిస్టులకు సహాయకారి కాగలదనుటలో సందేహంలేదు.

రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణలో, చిన్న రాష్ట్రాలను రద్దుచేసి, పెద్దవిగా పునర్నిర్మించి, రాష్ట్రాల సంఖ్యను సాధ్యమైనంత తగ్గించాలనేది ఫజులాలీ కమిషన్ వైఖరిగా, గోపాలరెడ్డిగారి ప్రకటనవల్ల స్పష్టమౌతున్నది. పరిపాలనా సౌలభ్యం, ఆర్థిక పటిష్టత మున్నగువిషయాలు ఫజులాలీకమిషన్ పై నిర్ణయానికి ఆధారంగా వుంటాయి. వీటికితోడు భాషా ప్రాతిపదిక కూడా పరిగణింపబడుతుందన్నమాట. అలాంటప్పుడు వెనుకబడిన తెలంగాణా జిల్లాలను, పార్టు 'ఏ' రాష్ట్రానికిగూడా చాలని ప్రదేశంగల తెలంగాణాజిల్లాలు ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా నిర్మాణమగుటకుముందు సూచించి, తర్వాత దాని భవిష్యత్తు నిర్ణయం ఆ శాసనసభకు వదలడం ఎందుకో వూహించలేకున్నాము.

తెలంగాణా ప్రత్యేకంగా వుండేదానికంటే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో చేరినప్పుడే ఎన్నోలాభాలుంటాయి. చిన్నరాష్ట్రంగా, శక్తిహీనమైన రాష్ట్రంగా వుండేదానికంటే, ఏకభాషాప్రాంతమైన ఆంధ్రలో చేరి విశాలాంధ్రకు దోహదమిచ్చినందువల్ల కలుగగల లాభాలు, ప్రయోజనాలు అధికంగా వుండగలవు. కాని తెలంగాణా ప్రజలను శాసించవలసింది మనంకాదు. వారి భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకొనేహక్కు వారికున్నది. అయితే వారిశ్రేయాన్ని, తెలుగు ప్రజల సమష్టిక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని వుచితమైన సలహాయిచ్చుటకు ప్రతి ఆంధ్రునికి హక్కువున్నది. అందువల్ల తెలంగాణా నాయకులు తమవ్యక్తిగత ప్రాబల్యాలకు యీ సమస్యను ముడిపెట్టకుండా, నిష్పాక్షికంగా సముచిత నిర్ణయాన్ని తీసుకోగలరని, తెలంగాణా భవిష్యత్తు నిర్ణయం ఆ శాసనసభకు వదలేవార్త యథార్థమైతే, పరస్పరం విభేదించుకొని రెండవపార్టీకి అవకాశమివ్వకుండా, ఆకాంగ్రెసువాదులు వ్యవహరించుకోవలసివుంటుంది.

పంచాంగం

ఉత్తరకార్తె

సెప్టెంబరు 13 తేదీ మంగళవారం రాత్రి గం. 3-44 నిమిషములకు కటక జలరాశిలో ఉత్తరకార్తె ప్రవేశం, పూర్ణజలరాశి, అతివృష్టి.

వృష్టి

సెప్టెంబరు 11 తేదీ మొదలు 16 తేదీవరకు సిద్ధాంతరీత్యా వర్షపాతమని చెప్పవచ్చును.

సెప్టెంబరు తిథులు

10 శని	నవమి	రా.	9–58 గం వ.
11 ఆది	దశమి	రా.	7–24 గం వ.
12 సోమ	ఏకాదశి	సా.	5–02 గం వ.
13 మంగళ	ద్వాదశి	ప.	2–57 గం వ.
14 బుధ	త్రయోదశి	ప.	1–14 గం వ.
15 గురు	చతుర్దశి	ప.	11–58 గం వ.
16 శుక్ర ●	అమావాస్య	ప.	11–06 గం వ.

— నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

— పల్లెటూళ్లు —

(2 పేజీ తరువాయి)

లని వుంటుందని, అందులో సగం మొత్తాన్ని గ్రాంటుగా యిప్పించవలసిందిగాను; గాంధీ మందిరానికి వెనుకభాగాన నిర్మించతలపెట్టిన పార్కు, గ్రంథ పఠనాలయాలకుగూడా సగం గ్రాంటు యిప్పించవలసిందిగాను; పంచాయితీ ఆఫీసుకు ఎస్టేటు తాలూకా భవనమును తమ స్వాధీనం చేయవలసిందిగాను; బస్టాండు చుట్టుప్రక్కల స్థలాన్ని పంచాయితీకి యిచ్చినయెడల మరి పదివేల రూపాయల ఆదాయం ప్రభుత్వానికి రాగలదని; జమీందారీ రద్దువల్ల అమలుకు వచ్చినది మొదలు పంచాయితీకి రావలసిన గ్రాంటు సొమ్ములు యిప్పించవలసిందిగాను; [illegible] దోమల బాధనుండి విముక్తి కల్గుటకు డ్రైనేజీ స్కీమును వెంటనే అమలుజరుపవలసిందిగాను — విజ్ఞాపనపత్రములో కలెక్టరుగారికి విజ్ఞప్తి చేయబడింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, పంచాయితీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ బి. పెరుమాళ్ల నాయుడు ప్రభృతులు వుపన్యసించారు.

—నె. వెం. కృ. గుప్త

విడవలూరు బాలసంఘం

ఆంధ్రమాత బాలసంఘంపేర, 40 బాల సభ్యులతో, 2 తేది ఒక సంఘం స్థాపించబడింది. అధ్యక్షుడుగా కే. సత్యనారాయణను కార్యదర్శిగా కె. శ్రీనివాసులు రెడ్డిని ఎన్నుకున్నారు. [illegible], లైబ్రరీ మున్నగు వాటికి గూడా కార్యకర్తలనెన్నుకున్నారు.

—ఒక బాల విలేకరి.

హైదరాబాద్ ఆల్విన్‌కంపెనీ వారి స్టీలు సామానుల నూతన షాపు

మావద్దదొరకు సామానులవివరం

ఆల్విన్ కంపెనీవారి:-

స్టీలు బీరువాలు అన్ని సైజులు అద్దము తలుపులు సహా
స్టీలు సైలింగు కేబినట్లు
స్టీలు ర్యాకులు అనేక సైజులు
స్టీలు కుర్చీలు
స్టీలు మేజాబల్లలు
స్టీలు క్యాషుబాక్సులు
స్టీలు యినుప పెట్టెలు

ఇంకను న్యూటెక్స్ కంపెనీవారి (దిగుమతి) సప్పర మెంట్లు టోకు ధరకు దొరకును. ఇలక్ట్రిక్ పంఖాలు - అమెరికన్ రాయల్ కంపెనీవారి టయిపు మిషన్లు. మావద్ద బేరములేని ఒకేధర. [illegible] వెలలకు ఈ షాపులో యిస్తాము

సి. యమ్. ఆర్. అండ్ కో.,
(గాంధీ బొమ్మవద్ద)
16/137, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

కనకవర్షం

పొలానికి మంచి ఎరువువేస్తే రైతులకు బంగారు పంట పండుతుంది

జమీన్‌రైతులో ప్రకటన వేస్తే వ్యాపారులకు కనకవర్షం కురుస్తుంది.

కావలి సబ్‌జడ్జి కోర్టులో

N. S. O. S. No. 233 of 51. E. P. No. 11 of 55.

మంగళగిరి పెంచలమ్మ ... —వాది.

(1) మంగళగిరి వెంకటసుబ్బయ్య వగయిరాలు —ప్రతివాదులు.

యీ క్రింద వుదహరించిన షెడ్యూలు దాఖలా 1.వ ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్తిని వాది యేలమును కోరినందుకు సదరు యేలము కావలి సబ్ జడ్జి కోర్టువద్ద బహిరంగముగా 3—10—1955 తేదిన యేలము జరుపబడును.

కావలి తాలూకా కొత్తపల్లి గ్రామంలో 1.వ ప్రతివాదితాలూకు ఆస్తి:-

లాటు నెంబరు	సంఖ్య	పట్టా నెంబరు	సర్వే నెంబరు	భూమి వివరము	పూర్తి విస్తీర్ణం	హక్కుగల విస్తీర్ణం	సర్కారు పాట	వగైరా:-
1	1	118	278	కోరు	7—60	5—60		
	2	127	277	తిర్వాజాస్తి	15—9	1—0		
	3	147	422	మెట్ట	3—0	3—0		
	4	,,	414	,,	4—18	4—18		
	5	154	431	,,	10—61	5—60		
	6	169	413	,,	5—98	5—98		
	7	353	279	,,	4—25	4—25		
	8	,,	280	,,	4—30	4—30		
	9	350	426	,,	5—9	4—32		
	10	374	412	,,	12—75	2—30		

ట్లలో యేమదాస్తిలో బండి అప్పారావుగారికి హక్కుగల 1/3 భాగం పోను ప్రతివాదుల కుటుంబమునకు హక్కుగల సమిష్టి 2/3 భాగంలో 1.వ ప్రతివాదికి హక్కుగల 1/6 భాగము యె 4—53 1/3 ట్లు 150/-.

2 118 415/1 మెట్ట యె 13–52 ట్లలో బండి అప్పారావుగారికి హక్కుగల యె 1–38 ట్లుపోగాను ప్రతివాదులకు హక్కుగల యె 12–14 ట్లలో 2/3 భాగం యె 8–9 ట్లలో 1.వ ప్రతివాదికి హక్కుగల 1/6 భాగము యె 1—58 1/3 ట్లు. 30/-.

3 కావలి తా॥ జలదంకి గ్రామంలో 1.వ ప్రతివాది తాలూకు ఆస్తి 1268 to 1330 సర్వే నెంబర్ల విస్తీర్ణం యె 591–37 ట్లలో ప్రతివాదులకు హక్కుఅనుభవగంల మాగాణిభూమికి హద్దులు:- [తూ] కాలువ [ద] సర్గం వెంకటసుబ్బయ్య మాగాణి [ప] ఆవాసం [ఉ] కలుజుపాటి వెంకటేశ్వర్లుల భూమి. యీ హద్దులలోని ప్రతివాదులకు హక్కుగల యె 2–50 ట్లలో 1.వ ప్రతివాదికి హక్కుగల 1/3 భాగం సమిష్టి యె 0–83 ట్లలో 1/6 భాగం యె 0–135/6 ట్లు. 15/-.

— రేవూరు వెంకటసుబ్బయ్య - వాదివకీలు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Power Press, 170, Thipparajuvari St, Nellore.